

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Maistrova ulica 10 1000 Ljubljana

T: 01 369 59 00
E: gp.mk@gov.si
<https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-kulturo/>

**GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE**
gp.gs@gov.si

Številka: 0070-5/2026
Ljubljana, 26. 08. 2026
EVA: 2026-3340-0018

ZADEVA: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepa vlade

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17, 163/22, 57/25 – ZF in 555/26) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne pod točko ... sprejela

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije.

mag. Janja Garvas
generalna sekretarka

Prejmejo:

- Ministrstvo za kulturo
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov

Obravnavo po skrajšanem ali nujnem postopku se ne predlaga.

3. Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva

- dr. Ignacija Fridl Jarc, ministrica
- Uršula Menih Dokl, državna sekretarka
- Branko Jezovšek, v. d. generalnega direktorja Direktorata za medije

4. Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva, in s tem povezani stroški

Pri pripravi predpisa ni sodeloval zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba.

5. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora

- dr. Ignacija Fridl Jarc, ministrica
- Uršula Menih Dokl, državna sekretarka

- Branko Jezovšek, v. d. generalnega direktorja Direktorata za medije

6. Kratek povzetek gradiva

Predlog novele Zakona o medijih prinaša spremembe na področju finančnih podpor medijem, spremembo organa, pristojnega za oceno koncentracij na medijskem trgu, ter redakcijske popravke posameznih določb z namenom izboljšanja pravne jasnosti, pomenske določljivosti ter usklajenosti s pravnim redom Republike Slovenije in Evropskim aktom o svobodi medijev.

Ključne rešitve so:

- črtanje določb o vplivnežih in odprava uporabe zakona za nedoločen krog drugih oblik javnega komuniciranja, saj zakon primarno ureja medije in izdajatelje medijev;
- prenova sistema finančnih podpor medijem, pri čemer se poudarja financiranje ustvarjanja programskih vsebin v javnem interesu, zlasti kulturnih in umetniških vsebin;
- odprava zakonsko določene obvezne višine sredstev za financiranje ustvarjanja programskih vsebin medijev in dejavnosti programov s statusom posebnega pomena, ker se višina sredstev določa v vsakokratnem državnem proračunu in zakonu, ki ureja njegovo izvrševanje, skladno s sistemsko ureditvijo javnih financ ter ob upoštevanju javnofinančnih zmožnosti in fiskalnih pravil;
- ukinitve možnosti financiranja nevladnih organizacij v javnem interesu na področju medijev ter financiranja razvoja novih programskih vsebin, oblik in orodij za novinarsko delo oziroma doseganje novih občinstev, pri čemer se sredstva usmerjajo v neposredno izvajanje medijske dejavnosti ter ustvarjanje in razširjanje medijskih vsebin v javnem interesu;
- ohranitev možnosti financiranja digitalnega prehoda tiskanih medijev in digitalnih medijev, vendar ne več kot zakonske obveznosti, temveč kot možnost, ki se bo izvajala glede na potrebe medijskega trga in javnofinančne zmožnosti države;
- izključitev medijev, povezanih v programske mreže, iz sistema finančnih podpor, saj je namen proračunskih sredstev za medije predvsem spodbujanje medijskega pluralizma, uredniške neodvisnosti in samostojne produkcije vsebin;
- odprava izključitve medija iz financiranja zaradi pretekle kaznovanosti odgovornega urednika, ker osebna kazenska odgovornost posameznika ni neposredno povezana s sposobnostjo izdajatelja za izvedbo projekta ali programa;
- popravek določb o razkrivanju dejanskega lastništva medijev, tako da se kot dejanski lastnik lahko navede le fizična oseba, kot določa 6. točka 3. člena Direktive (EU) 2015/849;
- zagotovitev pomoči pri uveljavljanju pravice do učinkovitega sodnega varstva v skladu s 4. členom Evropskega akta o svobodi medijev;
- prenos pristojnosti za oceno koncentracij na medijskem trgu na nacionalnega medijskega regulatorja, Agencijo za komunikacijska omrežja in storitve (AKOS), v skladu z 22. členom Evropskega akta o svobodi medijev;
- črtanje prekrškovne sankcije za spodbujanje nasilja ali sovraštva v medijih, ker je to področje že urejeno v Kazenskem zakoniku, s čimer se odpravlja podvajanje sankcijskih mehanizmov, krepi pravna varnost ter zmanjšuje tveganje ohlajevalnega učinka na svobodo izražanja in uredniško avtonomijo medijev.

Temeljni cilj novele Zakona o medijih je okrepiti medijski pluralizem in uredniško neodvisnost, proračunska sredstva za medije bolj ciljno usmeriti v ustvarjanje kakovostnih medijskih vsebin in zagotoviti sistemsko usklajenost medijske zakonodaje.

7. Presoja posledic za

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih,	ne
b)	usklajenost pravnega reda Republike Slovenije s pravnim redom Evropske unije,	da
c)	administrativne posledice,	ne
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij,	da
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki,	ne

e)	socialno področje,	ne
f)	dokumente razvojnega načrtovanja.	ne

8. Predstavitev ocene finančnih posledic

Ni podatka.

9. Predstavitev sodelovanja z združenji občin

Ni podatka.

Ni podatka.

Ni podatka.

Ni podatka.

10. Predstavitev sodelovanja javnosti

Gradivo ni bilo predmet sodelovanja z javnostjo.

11. Spoštovanje Resolucije o normativni dejavnosti

Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti.

12. Vključitev v okvirni načrt normativne dejavnosti

Predlog predpisa, ki je predmet gradiva, ni vključen v okvirni načrt normativne dejavnosti.

Dr. Ignacija Fridl Jarc
ministrica

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MEDIJIH

PREDLOG

EVA: 2026-3340-0018

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejetje predloga zakona

Medijski prostor v Republiki Sloveniji se v zadnjih letih sooča z obsežnimi tehnološkimi, ekonomskimi in družbenimi spremembami, ki vplivajo na način ustvarjanja, distribucije in spremljanja medijskih vsebin. Digitalizacija medijev, porast spletnih platform in družbenih omrežij ter spremembe v navadah uporabnikov so bistveno preoblikovali medijski trg in pogoje poslovanja medijev. Tradicionalni mediji se soočajo z močnimi konkurenčnimi pritiski globalnih digitalnih platform, ki prevzemajo vse večji delež oglaševalskih prihodkov in pozornosti občinstva.

Kljub razmeroma velikemu številu registriranih medijev ostajajo vprašanja dejanske medijske pluralnosti, preglednosti lastništva in raznolikosti medijskih vsebin pomembni izzivi slovenskega medijskega prostora. Zaradi majhnosti trga in omejenega obsega oglaševalskih prihodkov je medijski sektor posebej občutljiv na procese koncentracije lastništva in ekonomskih vplivov, kar lahko vpliva na konkurenco med ponudniki medijskih vsebin ter na raznolikost informacijskih virov, ki so na voljo javnosti.

Zagotavljanje dostopnosti različnih političnih, svetovnonazorskih in družbenih pogledov v medijskem prostoru predstavlja pomemben element medijskega pluralizma in demokratične družbe. Zaupanje javnosti v medije je tesno povezano z dostopnostjo raznolikih informacijskih virov ter možnostjo seznanitve z različnimi stališči o vprašanih javnega pomena. Krepitev pogojev za dejansko medijsko pluralnost, raznolikost medijskih vsebin in konkurenčnost medijskega trga zato ostaja eden od temeljnih ciljev medijske politike in regulatornega okvira.

Pomemben izziv predstavlja tudi zagotavljanje preglednosti financiranja medijev. V sodobnem medijskem okolju, kjer se prepletajo zasebni kapital, državno oglaševanje, različne oblike javnega financiranja in prihodki iz digitalnih platform, postaja transparentnost lastniških in finančnih povezav eden ključnih pogojev za ohranjanje zaupanja javnosti v medije ter za učinkovito delovanje medijskega trga.

Digitalna preobrazba je spodbudila nastanek novih oblik komuniciranja in novih ponudnikov vsebin, vključno s spletnimi platformami, ustvarjalci digitalnih vsebin in vplivneži. Hkrati predstavljata širjenje dezinformacij in uporaba umetne inteligence pri ustvarjanju in razširjanju medijskih vsebin vse pomembnejši izziv. Tehnološki razvoj omogoča hitrejšo produkcijo in distribucijo vsebin, hkrati pa odpira nova vprašanja glede odgovornosti za objavljene vsebine, njihove verodostojnosti, označevanja avtomatizirano ustvarjenih vsebin ter varstva uporabnikov pred zavajajočimi informacijami. Evropski regulatorni okvir zato vse večji poudarek namenja preglednosti medijskega delovanja in odgovorni uporabi digitalnih tehnologij.

Na ravni Evropske unije je bila sprejeta Uredba (EU) 2024/1083 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o vzpostavitvi skupnega okvira za medijske storitve na notranjem trgu in spremembi Direktive 2010/13/EU (UL L št. 2024/1083 z dne 17. 4. 2024) oziroma Evropski akt o svobodi medijev (EMFA), ki je začel veljati 7. maja 2024, večina njegovih določb pa se je začela uporabljati 8. avgusta 2025. Uredba vzpostavlja enoten evropski okvir za krepitev medijske svobode in uvaja nova pravila na področju preglednosti medijskega lastništva, državnega oglaševanja, zaščite uredniške neodvisnosti, varstva novinarskih virov ter presoje medijskih koncentracij.

Z namenom implementacije določb Evropskega akta o svobodi medijev in potrebe po posodobitvi obstoječe medijske ureditve je bil 3. septembra 2025 sprejet nov Zakon o medijih (ZMed-1), ki je začel veljati 27. septembra 2025. Novi ZMed-1 je celovito prenovil medijsko zakonodajo in uvedel številne nove ukrepe za zagotavljanje večje transparentnosti in odgovornosti na medijskem področju.

Med pomembnejšimi rešitvami novega ZMed-1 iz septembra 2025 so bile:

- nove sheme finančnih podpor za medije;
- okrepitev preglednosti medijskega lastništva in financiranja medijev;
- uvedba podrobnejših pravil glede preglednosti državnega oglaševanja;
- prenovljena ureditev presoje medijskih koncentracij z vidika vpliva na medijsko pluralnost in uredniško neodvisnost;

- dodatni mehanizmi za zaščito novinarjev in uredniške avtonomije;
- ureditev označevanja vsebin, ki so v celoti ali delno ustvarjene z uporabo generativne umetne inteligence.

Poleg Evropskega akta o svobodi medijev in ZMed-1 področje medijev v Republiki Sloveniji urejajo še naslednji predpisi:

- Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah (Uradni list RS, št. 87/11, 84/15 in 204/21);
- Zakon o Radioteleviziji Slovenija (Uradni list RS, št. 96/05, 109/05 – ZDavP-1B, 105/06 – odl. US, 26/09 – ZIPRS0809-B, 9/14, 163/22 in 112/25);
- Zakon o Slovenski tiskovni agenciji (Uradni list RS, št. 12/26);
- Uredba o podrobnejši določitvi pogojev in meril za dodeljevanje državnih pomoči medijem (Uradni list RS, št. 107/25);
- Uredba o postopku in podrobnejših merilih za pridobitev statusa samostojnega novinarja in za vodenje razvida kot javne knjige (Uradni list RS, št. 105/01);
- Pravilnik o določitvi akustičnega in vizualnega opozorila ter vizualnega simbola za programske vsebine, ki niso primerne za otroke in mladoletnike (Uradni list RS, št. 50/14);
- Pravilnik o načinu izračuna plačil na podlagi dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti oziroma vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo (Uradni list RS, št. 72/12);
- Splošni akt o zaščiti otrok v avdiovizualnih medijskih storitvah (Uradni list RS, št. 92/22);
- Splošni akt o dovoljenju za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti (Uradni list RS, št. 128/26);
- Splošni akt o metodologiji nadzorstva avdiovizualnih medijskih storitev, radijskih programov in platform za izmenjavo videov (Uradni list RS, št. 127/26);
- Splošni akt o načinu ugotavljanja pokritosti prebivalstva na območju Republike Slovenije z analognimi prizemnimi radijskimi ali televizijskimi programi, ki se razširjajo po radijskih frekvencah za analogno radiodifuzijo (Uradni list RS, št. 138/06);
- Splošni akt o promocijskem umeščanju izdelkov in sponzoriranju (Uradni list RS, št. 74/22);
- Splošni akt o tematskih televizijskih programih (Uradni list RS, št. 67/16);
- Splošni akt o varstvu ranljivih skupin (Uradni list RS, št. 69/22);
- Splošni akt o izvensodnem reševanju sporov med uporabniki in ponudniki platform za izmenjavo videov (Uradni list RS, št. 63/22);
- Splošni akt o prigrisatvi avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo in o prigrisatvi storitev platform za izmenjavo videov (Uradni list RS, št. 87/22);
- Splošni akt o metodologiji za določitev območja za obvezni neodplačni prenos programov (Uradni list RS, št. 126/26);
- Splošni akt o pridobitvi in odvzemu statusa programa posebnega pomena (Uradni list RS, št. 125/26);
- Splošni akt o promocijskem umeščanju izdelkov v radijskem programu (Uradni list RS, št. 124/26);
- Splošni akt o tematskih radijskih programih (Uradni list RS, št. 167/26).

Čeprav novi ZMed-1 predstavlja pomemben korak pri uskladitvi nacionalne zakonodaje z evropskim pravnim redom ter pri posodobitvi ureditve medijskega področja, se pri njegovi uporabi že postavljajo vprašanja glede same učinkovitosti nekaterih rešitev in njihovega izvajanja v praksi. Nadaljnji razvoj medijskega okolja ter izkušnje, pridobljene ob izvajanju zakona, zato narekujejo potrebo po njegovi dopolnitvi in izboljšavah posameznih zakonskih rešitev.

Razlogi za sprejetje predpisa:

Temeljni razlog za sprejetje novele ZMed-1 je zagotovitev bolj jasne, pregledne in sistemske usklajene ureditve področja medijev ter učinkovitejše uresničevanje javnega interesa na področju medijev.

Predlog zakona prenavlja sistem finančnih podpor tako, da se javna sredstva izraziteje usmerjajo v ustvarjanje in razširjanje programskih vsebin v javnem interesu, zlasti kulturnih in umetniških vsebin, ki zaradi omejenih tržnih možnosti pogosto ne nastajajo v obsegu, ki bi ustrezal javnemu interesu. S tem se krepi dostopnost kulture in kulturna raznolikost ter spodbuja razvoj kakovostnega medijskega okolja.

Eden od pomembnih ciljev predloga je tudi povečanje učinkovitosti porabe javnih sredstev. Zato se odpravljajo oblike financiranja, ki niso neposredno povezane z ustvarjanjem medijskih vsebin, ter zagotavlja večja osredotočenost sistema podpor na dejavnosti, ki neposredno prispevajo k obveščenosti javnosti in medijskemu pluralizmu.

Predlog dodatno krepi pluralnost medijskega prostora z omejitvijo dostopa do finančnih podpor za medije, vključene v programske mreže, ter s prednostnim usmerjanjem javnih sredstev k samostojnim in uredniško neodvisnim medijem. Na ta način se spodbuja raznolikost medijskih vsebin v javnem prostoru.

Pomemben razlog za sprejetje novele zakona je tudi odprava pravnih nejasnosti in izboljšanje kakovosti zakonodaje. S črtanjem določb o vplivnejših ter odpravo nekaterih drugih pomanjkljivo določenih določb se krepi pravna varnost in predvidljivost pravnega reda.

Predlog zakona prispeva tudi k večji sistemski usklajenosti kaznovalnega prava. S črtanjem prekrškovne določbe, ki ureja prepovedana ravnanja t. i. sovražnega govora, že sankcionirana po Kazenskem zakoniku, se odpravljajo tveganja podvajanja sankcijskih mehanizmov, izboljšuje pravna jasnost ter zmanjšuje regulatorna negotovost za medije in njihove urednike. S tem se krepi tudi svoboda izražanja in uredniška avtonomija medijev.

Z namenom popolne uskladitve z Evropskim aktom o svobodi medijev (EMFA) predlog zakona zagotavlja pomoč pri uveljavljanju pravice do učinkovitega sodnega varstva v skladu s 4. členom EMFA ter prenaša pristojnost za oceno koncentracij na medijskem trgu na nacionalnega medijskega regulatorja AKOS v skladu z 22. členom EMFA.

Predlagane spremembe zato zasledujejo cilj učinkovitejšega uresničevanja javnega interesa na področju medijev, krepitve pluralnosti in neodvisnosti medijev, racionalnejše porabe javnih sredstev ter zagotavljanja večje pravne jasnosti, predvidljivosti in sistemske usklajenosti medijske zakonodaje.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Namen novele Zakona o medijih je zagotavljanja pogojev za svobodo izražanja oziroma pravico državljanov do javnega obveščanja in obveščenosti. Temeljni cilj novele je okrepiti medijski pluralizem in uredniško neodvisnost, proračunska sredstva za medije bolj ciljno usmeriti v ustvarjanje kakovostnih medijskih vsebin ter povečati pravno jasnost, predvidljivost in sistemsko usklajenost medijske zakonodaje.

Doseganje oziroma uresničevanje ciljev se bo ugotavljalo na podlagi izvedenih evalvacij podeljenih finančnih podpor medijem oziroma na podlagi pregleda medijske pluralnosti, ki ga mora Ministrstvo za kulturo v skladu z 18. členom ZMed-1 pripraviti na vsaka tri leta, prvi pregled pa v dveh letih od uveljavitve ZMed-1.

2.2 Načela

Zakon o medijih temelji na načelih svobode izražanja in neodvisnosti medijev ter novinarske in uredniške avtonomije.

Dejavnost medijev v Republiki Sloveniji temelji na svobodi izražanja, nedotakljivosti ter varstvu človekove osebnosti in dostojanstva, svobodnem pretoku informacij in odprtosti medijev za različna mnenja, prepričanja in raznolike vsebine, na avtonomnosti urednikov, novinarjev in drugih avtorjev pri ustvarjanju programskih vsebin v skladu s programskimi zasnovami in poklicnimi kodeksi ter na osebni odgovornosti novinarjev oziroma drugih avtorjev prispevkov in urednikov za posledice njihovega dela.

Uredniki, novinarji in drugi avtorji prispevkov so v okviru programske zasnove medija in v skladu s temeljnim aktom izdajatelja pri svojem delu neodvisni in samostojni.

2.3 Poglavitne rešitve

Predlog novele Zakona o medijih prinaša spremembe na področju finančnih podpor medijem, spremembo organa, pristojnega za oceno koncentracij na medijskem trgu, ter redakcijske popravke posameznih določb z namenom izboljšanja pravne jasnosti, pomenske določljivosti ter usklajenosti s pravnim redom Republike Slovenije in Evropskim aktom o svobodi medijev.

Ključne rešitve so:

- črtanje določb o vplivnežih in odprava uporabe zakona za nedoločen krog drugih oblik javnega komuniciranja, saj zakon primarno ureja medije in izdajatelje medijev;
- prenova sistema finančnih podpor medijem, pri čemer se poudarja financiranje ustvarjanja programskih vsebin v javnem interesu, zlasti kulturnih in umetniških vsebin;
- odprava zakonsko določene obvezne višine sredstev za financiranje ustvarjanja programskih vsebin medijev in dejavnosti programov s statusom posebnega pomena, ker se višina sredstev določa v vsakokratnem državnem proračunu in zakonu, ki ureja njegovo izvrševanje, skladno s sistemsko ureditvijo javnih financ ter ob upoštevanju javnofinančnih zmožnosti in fiskalnih pravil;
- ukinitve možnosti financiranja nevladnih organizacij v javnem interesu na področju medijev ter financiranja razvoja novih programskih vsebin, oblik in orodij za novinarsko delo oziroma doseganje novih občinstev, pri čemer se sredstva usmerjajo v neposredno izvajanje medijske dejavnosti ter ustvarjanje in razširjanje medijskih vsebin v javnem interesu;
- ohranitev možnosti financiranja digitalnega prehoda tiskanih medijev in digitalnih medijev, vendar ne več kot zakonske obveznosti, temveč kot možnost, ki se bo izvajala glede na potrebe medijskega trga in javnofinančne zmožnosti države;
- izključitev medijev, povezanih v programske mreže, iz sistema finančnih podpor, saj je namen proračunskih sredstev za medije predvsem spodbujanje medijskega pluralizma, uredniške neodvisnosti in samostojne produkcije vsebin;
- odprava izključitve medija iz financiranja zaradi pretekle kaznovanosti odgovornega urednika, ker osebna kazenska odgovornost posameznika ni neposredno povezana s sposobnostjo izdajatelja za izvedbo projekta ali programa;
- popravek določb o razkrivanju dejanskega lastništva medijev, tako da se kot dejanski lastnik lahko navede le fizična oseba, kot določa 6. točka 3. člena Direktive (EU) 2015/849;
- zagotovitev pomoči pri uveljavljanju pravice do učinkovitega sodnega varstva v skladu s 4. členom Evropskega akta o svobodi medijev;
- prenos pristojnosti za oceno koncentracij na medijskem trgu na nacionalnega medijskega regulatorja, Agencijo za komunikacijska omrežja in storitve (AKOS), v skladu z 22. členom Evropskega akta o svobodi medijev;
- črtanje prekrškovne sankcije za spodbujanje nasilja ali sovraštva v medijih, ker je to področje že urejeno v Kazenskem zakoniku, s čimer se odpravlja podvajanje sankcijskih mehanizmov, krepi pravna varnost ter zmanjšuje tveganje ohlajevalnega učinka na svobodo izražanja in uredniško avtonomijo medijev.

Temeljni cilj novele Zakona o medijih je okrepiti medijski pluralizem in uredniško neodvisnost, proračunska sredstva za medije bolj ciljno usmeriti v ustvarjanje kakovostnih medijskih vsebin in zagotoviti sistemsko usklajenost medijske zakonodaje.

3. Ocena finančnih posledic predloga zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva

Predpis nima posledic na tem področju.

4. Navedba, da so sredstva za izvajanje zakona v državnem proračunu zagotovljena, če predlog zakona predvideva porabo proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet

Ni podatka.

5. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenosti predlagane ureditve pravu Evropske unije

5.1 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

/

5.2 Prikaz ureditve v pravnem redu Evropske unije

IZJAVA O SKLADNOSTI S PRAVNIM REDOM EU

NASLOV PREDPISA RS

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih

EVA

2026-3340-0018

AKTI EU, KATERIH PRENOS ALI IZVAJANJE SE ZAGOTAVLJA S PREDPISOM RS

Št.	CELEX			Naslov			Zadnjič spremenjen z (CELEX)	
1	32024R1083			Uredba (EU) 2024/1083 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o vzpostavitvi skupnega okvira za medijske storitve na notranjem trgu in spremembi Direktive 2010/13/EU (evropski akt o svobodi medijev)Besedilo velja za EGP.				
Predpis RS				Opomba ali CELEX akta EU predpisa	Akt EU			
Člen	Odstavek	Točka	Alinea		Člen	Odstavek	Točka	Alinea
1				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
2				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
3								
3	1			32024R1083	4	8.		
4				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
5				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
6				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
7				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
8				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
9				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				

Predpis RS				Opomba ali CELEX akta EU predpisa	Akt EU			
Člen	Odstavek	Točka	Alinea		Člen	Odstavek	Točka	Alinea
10								
10	1			32024R1083	22	1.	(c)	
11				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
12				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
13				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
14				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				

5.3 Prikaz ureditve v posameznih državah članicah Evropske unije

Avstrija

V Avstriji je medijem namenjena državna pomoč SA.62555 (2021/N): Pomoč za digitalni prehod tiskanih medijev.

Državna pomoč je namenjena spodbujanju digitalne preobrazbe tiskanih medijev ter tudi medijem, ki so izključno izdajatelji televizijskih programov ali radijskih programov. Posebni cilji so posodobitev distribucijskih kanalov, izboljšanje dostopa do spletnih vsebin, prenova digitalne infrastrukture in zagotavljanje kvalitetnih digitalnih vsebin širši javnosti. Skupna višina dodeljenih sredstev za to pomoč znaša 134 milijonov EUR, od tega za leta 2021 34 milijonov EUR, v naslednjih letih pa 20 milijonov EUR.

O dodelitvi pomoči odloča in rezultate spremlja regulativni organ za radiodifuzijo in telekomunikacije (*Rundfunk und Telekom-Regulierungs-GmbH - RTR-GmbH*).

Do sredstev so upravičeni:

- Izdajatelji dnevnih, tedenskih in mesečnih časopisov/revij, ki večino svojih tiskanih vsebin objavijo na spletu v dveh tednih po izidu.
- Izdajatelji televizijskih in radijskih programov, ki se osredotočajo na uredniške vsebine, pomembne za avstrijsko javnost.

Zahteve, ki jih morajo izpolniti mediji:

- Osredotočenost na uredniško vsebino, ki je pomembna za obveščenost širše avstrijske javnosti.
- Stopnja pomoči v okviru priglašenega ukrepa ne sme presegati 50 odstotkov upravičenih stroškov za vsak projekt. Skupna pomoč ne sme presegati 750.000 EUR na projekt ali 1.500.000 EUR za projekte, ki jih izvajajo skupni vlagatelji prošelj za pomoč.
- Izpolnjevanje minimalnih pogojev zaposlovanja in objava minimalnega števila izdaj v določenih časovnih okvirih za časopise/revije.
- Kandidati za prejem sredstev morajo predlagati projekte, namenjene posodobitvi lastnih digitalnih distribucijskih kanalov, vzpostavitvi in obnovi svoje digitalne infrastrukture ter zagotavljanju digitalnih vsebin.
- Prejemniki morajo zagotoviti, da upravičeni stroški niso kriti iz drugih shem državne pomoči. Upravičeni stroški vključujejo s projektom povezane stroške za osebje, material, raziskave, razvoj in naložbe ter do 20 odstotkov splošnih stroškov, povezanih s projektom.

Danska

Na Danskem je medijem namenjena državna pomoč SA.104446 (2022/N): Ponovna uvedba pomoči za produkcijo in pomoč za inovacije za tiskane medije

Namen te državne pomoči je ponovna uvedba podpore za produkcijo in pomoč za inovacije v tiskanih medijih s poudarkom na razširjanju visokokakovostnih vsebin danskim državljanom. Cilj je zagotoviti pluralnost medijev, spodbujati informirano razpravo in podpirati ustvarjanje raznolikih družbeno-političnih informativnih vsebin. Skupni letni proračun sheme znaša približno 447,4 milijona DKK (približno 60 milijonov EUR) leta 2023 in 456,5 milijona DKK (približno 61 milijonov EUR) v letih 2024 in 2025.

Odbor za medije (*The Media Board*) upravlja shemo in odloča o dodelitvi sredstev državne pomoči. Ta organ ocenjuje vloge, zagotavlja skladnost z merili za upravičenost in spremlja izvajanje financiranih projektov.

Do sredstev so upravičeni:

- Upravičeni deležniki: neodvisne publikacije, namenjene širšemu občinstvu, ki se osredotočajo na družbeno-politične, gospodarske in kulturne teme, so upravičene do produkcijske pomoči. Ti mediji/deležniki morajo imeti glavnega urednika, v uredništvu pa morajo biti zaposlenih vsaj toliko oseb, da njihov skupni delovni čas ustreza vsaj trem zaposlenim za polni delovni čas. Publikacije morajo biti dostopne vsem danskim državljanom pod enakimi pogoji, pri čemer mora biti vsaj polovica vsebine uredniške/lastne, od te pa more vsaj polovica zajemati politične, družbeno-ekonomske in kulturne teme.
- Izjeme: publikacije, namenjene določenim poklicem, panogam ali političnim strankam ter publikacije, ki so v lasti javnih ustanov ali javno financiranih podjetij, niso upravičene do pomoči za produkcijo. Poleg tega so iz podpore izključene publikacije, ki ne izpolnjujejo minimalnih zahtev glede uredniške vsebine ali ne izidejo vsaj desetkrat letno.

Dodatne sheme:

Do dodatne pomoči so upravičeni manjši nacionalni dnevni časopisi in spletni mediji. Manjše nacionalne dnevne publikacije morajo imeti naklado manj kot 40,000 izvodov na posamezen izid, pri čemer vsaj 75 odstotkov publikacije sestavljajo predstavljajo uredniške/lastne vsebine, ki pokrivajo različna tematska področja. Samostojni spletni mediji morajo imeti vsaj 75 odstotkov uredniške/lastne vsebine, ki pokriva širok nabor tem.

Do pomoči za inovacije so upravičena zagonska podjetja, obstoječi mediji in »študije izvedljivosti«, katerih cilj je oceniti izvedljivost novih projektov. Zagonska podjetja se morajo zavezati k neodvisnemu novinarskemu poročanju in zagotoviti finančno neodvisnost po največ triletnem zagonskem obdobju. Obstoječi mediji morajo razširjati neodvisno ustvarjene uredniške vsebine, primerne za promocijo različnih novic družbene in kulturne narave. Namen študij izvedljivosti je oceniti potencial projektov za podporo razvoju publikacij.

Zahteve, ki jih morajo izpolniti mediji:

- Pomoč za produkcijo se izračuna na podlagi uredniških stroškov iz prejšnjega leta in ne sme presegati 35 odstotkov teh stroškov, pri čemer je določena zgornja meja na publikacijo.
- Merila vključujejo neodvisnost, širok krog bralcev, minimalne odstotke uredniške vsebine in pogostost izdajanja.

Pri dodatnih shemah:

- Pomoč se dodeli na podlagi velikosti naklade, odstotka uredniške vsebine in zavezanosti neodvisnemu novinarstvu.
- Posebna merila vključujejo tudi upravičenost do drugih shem pomoči.
- Pomoč za zagonske medije lahko znaša do 60 odstotkov upravičenih stroškov.
- Pomoč za razvoj (development aid) je omejena na 40 odstotkov upravičenih stroškov.
- Študije izvedljivosti lahko prejmejo pomoč v višini do 75 odstotkov upravičenih stroškov.

Francija

V Franciji izvajajo državno pomoč SA.100871 (2022/N): Pomoč za podporo medijem, ki so prisotni izključno na spletu

Državna pomoč je namenjena podpori rasti vseh spletnih medijev, zlasti tistih, ki se osredotočajo na politične in splošne informacije. Ukrep želi nasloviti vse osrednje izzive, s katerimi se sooča sektor novičarskih medijev, vključno z upadanjem distribucije časopisov in trendom spremembe medijskega poslovnega modela v smeri digitalne potrošnje. Z zagotavljanjem finančne pomoči si država prizadeva odpraviti tržne pomanjkljivosti in urediti nadaljnje zagotavljanje raznolikih in neodvisnih novinarskih vsebin, ki so bistvene za demokratično razpravo in kulturno pluralnost. Skupni proračun za to pomoč znaša 24 milijonov EUR, letni proračun pa 4 milijone EUR.

Do državne pomoči so upravičeni spletni mediji, ki delujejo izključno na digitalnih platformah in se ukvarjajo predvsem s poročanjem političnih in splošnih informacij. Ti subjekti morajo hkrati izpolnjevati posebna merila glede uredniške usmeritve, strokovnosti in načinov distribucije.

Za dodeljevanje sredstev iz državne pomoči skrbi Direktorat za medije in kulturne industrije (*Directorate for Media and Cultural Industries*) pri Ministrstvu za kulturo. Ta organ nadzira postopek prijave, ocenjuje merila za upravičenost in določa razdelitev sredstev upravičenim deležnikom.

Zahteve, ki jih morajo izpolniti mediji:

- Upravičeni stroški: sredstva, dodeljena z državno pomočjo, so namenjena kritju različnih stroškov spletnih informativnih medijev. Upravičeni stroški vključujejo uredniške stroške, povezane z ustvarjanjem novinarskih vsebin, stroške trženja za spodbujanje spletne prisotnosti in komercialne stroške, povezane z vključevanjem občinstva in strategijami monetizacije.
- Dokazana upravičenost: da bi bili upravičeni do državne pomoči, morajo spletni novičarski mediji izpolnjevati stroga merila upravičenosti, povezana s kakovostjo vsebine, strokovnostjo in preglednostjo. Ta merila vključujejo spoštovanje novinarskih standardov, preglednost poročanja ter skladnost s pravnimi in etičnimi smernicami. Poleg tega morajo prosilci predložiti dokumentacijo in potrdila, ki dokazujejo njihovo upravičenost in skladnost z regulativnimi zahtevami.

6. Presoja posledic

6.1 Presoja administrativnih posledic

Predpis nima posledic na tem področju.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki

Predpis nima posledic na tem področju.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo

a) Predpis ima učinek na fizične in pravne osebe, ki opravljajo dejavnost.

- **Predpis ima pozitiven učinek na pravno varnost.**

Predlog predpisa vsebuje redakcijske popravke posameznih določb z namenom izboljšanja pravne jasnosti, pomenke določljivosti in usklajenosti s pravnim redom Republike Slovenije in Evropskim aktom o svobodi medijev.

6.4 Presoja posledic za socialno področje

Predpis nima posledic na tem področju.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja

Predpis nima posledic na tem področju.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predpis nima posledic na tem področju.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa

Ministrstvo za kulturo bo sprejeti zakon predstavilo širši javnosti prek medijev, javne predstavitve, predstavitve na spletni strani ipd.

Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa bodo zagotavljali Ministrstvo za kulturo ter pristojna inšpekcijska oziroma regulatorna organa, Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije ter Agencija za komunikacijska omrežja in storitve.

7. Prikaz sodelovanja javnosti

Gradivo ni bilo predmet sodelovanja z javnostjo.

8. Zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona

Pri pripravi predpisa ni sodeloval zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba.

9. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- dr. Ignacija Fridl Jarc, ministrica
- Uršula Menih Dokl, državna sekretarka
- Branko Jezovšek, v. d. generalnega direktorja Direktorata za medije

II. BESEDILO ČLENOV

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih

1. člen

V Zakonu o medijih (Uradni list RS, št. 69/25) se v 2. členu četrty odstavek črta.

2. člen

V 3. členu se 15. in 42. točka črtata.

3. člen

V 6. členu se za drugim odstavkom doda nov, tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Za zagotavljanje pomoči osebam iz prvega in drugega odstavka tega člena pri uveljavljanju pravice do učinkovitega sodnega varstva v primerih kršitev njihovih pravic iz prvega in drugega odstavka tega člena je pristojna enotna kontaktna točka, kot jo določa Zakon o zaščitnih ukrepih zoper strateške tožbe za onemogočanje javnega udejstvovanja.«.

4. člen

13. člen se spremeni tako, da se glasi:

»13. člen

(vrste in namen finančnih podpor)

(1) Za uresničevanje javnega interesa na področju medijev lahko Republika Slovenija s proračunskimi sredstvi za medije, zagotovljenimi pri pristojnem ministrstvu, podpira naslednje projekte in programe:

- ustvarjanje programskih vsebin v javnem interesu v splošnoinformativnih tiskanih medijih, radijskih in televizijskih programih ter digitalnih medijih, s poudarkom na zagotavljanju kulturne in umetniške ustvarjalnosti v medijih;
- dejavnost programov s statusom posebnega pomena;
- ustvarjanje in razširjanje programskih vsebin, namenjenih osebam z invalidnostmi v njim prilagojenih tehnikah, oblikah in jezikih ter razvoj ustrezne tehnične infrastrukture;
- ustvarjanje in razširjanje programskih vsebin reprezentativnih invalidskih organizacij, namenjenih osebam z invalidnostjo.

(2) Za uresničevanje javnega interesa na področju medijev se lahko oblikujejo tudi naslednje posebne sheme državnih pomoči:

- finančna podpora za digitalni prehod tiskanih medijev, kot je določena v 16. členu tega zakona;
- finančna podpora za digitalne medije, kot je določena v 17. členu tega zakona.

(3) Pogoj za dodelitev finančne podpore iz tega člena je predhodna odobritev sheme državne pomoči v skladu s predpisi, ki urejajo državne pomoči.«.

5. člen

14. člen se spremeni tako, da se glasi:

»14. člen
(osnovni pogoji in merila za dodelitev finančne podpore)

(1) Osnovni pogoji, ki morajo biti izpolnjeni za dodelitev finančne podpore iz prvega odstavka prejšnjega člena, so:

- izpolnjevanje zakonskih pogojev za opravljanje dejavnosti (na primer vpis v poklicni ali poslovni register, registracija dejavnosti, dovoljenje za izvajanje dejavnosti); – zagotovljenost ustreznih strokovnih sposobnosti in izkušenj;
- zagotavljanje preglednosti podatkov o lastništvu medijev, državnem oglaševanju in razkritju nasprotja interesov.

(2) Osnovna merila, na podlagi katerih se presoja upravičenost do dodelitev finančne podpore iz prvega odstavka prejšnjega člena, so:

- pomen izvedbe projekta ali programa za uresničevanje javnega interesa na področju medijev;
- kakovost in izvirnost projekta ali programa;
- strokovne reference izdajatelja in sodelujočih pri izvedbi projekta ali programa;
- doseg medija oziroma število uporabnikov medija ali učinkovitost doseganja ciljnih občinstev;
- ustreznost finančnega načrta za izvedbo projekta ali programa.

(3) Glede na značilnosti posamezne vrste finančne podpore iz prvega odstavka prejšnjega člena se lahko pri presoji upravičenosti financiranja posameznega projekta ali programa upoštevajo tudi ta prednostna merila:

- spoštovanje profesionalnih in etičnih standardov novinarskega dela;
- spoštovanje načel novinarske in uredniške avtonomije;
- ohranjanje novinarskih delovnih mest za nedoločen čas;
- zagotavljanje rednega izobraževanja in usposabljanja novinarjev, programskih delavcev ali drugih ključnih poklicev v medijih;
- nepridobitnost medija, ki pomeni, da izdajatelj v skladu z ustanovitvenim aktom dobiček ali presežek prihodkov nad odhodki uporablja izključno za doseganje namenov ali ciljev na področju izdajanja medija in premoženja ne deli med svoje ustanovitelje, družbenike, člane ali druge osebe;
- status nevladne organizacije v javnem interesu na področju medijev;
- dostopnost programskih vsebin osebam z invalidnostmi v njim prilagojenih tehnikah, oblikah in jezikih;
- zagotavljanje visokih programskih deležev lastne produkcije, slovenskih avdiovizualnih del in slovenske glasbe.

(4) Prednostna merila iz prejšnjega odstavka prinašajo dodatno število točk za projekte in programe, ki ta merila izpolnjujejo.

(5) Vlada z uredbo podrobneje določi osnovne pogoje ter osnovna in prednostna merila iz tega člena ter podrobnejše pogoje in merila za dodeljevanje državnih pomoči. Uredba ne sme določati dodatnih osnovnih pogojev ter dodatnih osnovnih in prednostnih meril ter pogojev in meril za dodeljevanje državnih pomoči.

(6) Finančne podpore za namene iz prejšnjega člena ne morejo pridobiti:

- izdajatelji, ki so javni subjekti ali so subjekti pod prevladujočim vplivom javnih subjektov;
- izdajatelji, ki so politične stranke ali pa so te neposredni ali posredni lastnik ali ustanovitelj

izdajatelja;

- izdajateljji, ki so povezani v programske mreže;
- izdajateljji, ki nimajo izpolnjenih pravnih, finančnih ali pogodbenih obveznosti do pristojnega ministrstva kot financerja in do posrednih proračunskih uporabnikov.

(7) Ne glede na prejšnji odstavek omejitev iz prve alineje prejšnjega odstavka ne velja za izdajatelje, ki imajo status programa posebnega pomena, omejitev iz tretje alineje prejšnjega odstavka pa ne velja, ko gre za primer iz 46. člena tega zakona.«.

6. člen

V 15. členu se v drugem odstavku na koncu četrte alineje namesto podpičja postavi piko, peta alineja pa se črta.

7. člen

16. člen se spremeni tako, da se glasi:

»16. člen

(finančna podpora za digitalni prehod tiskanih medijev)

(1) Finančna podpora za digitalni prehod tiskanih medijev iz prve alineje drugega odstavka 13. člena tega zakona je lahko namenjena za:

- sofinanciranje izdajateljev za prehod obstoječih tiskanih medijev na digitalno izdajanje;
- sofinanciranje izdajateljev za produkcijo v tiskanih medijih, s katero se krijejo stroški plač novinarjev in drugi uredniški stroški, povezani z ustvarjanjem programskih vsebin;
- sofinanciranje izdajateljev za distribucijo tiskanih medijev, s katero se krijejo stroški, povezani z dostavo tiskanih medijev;
- sofinanciranje sklenitve digitalnih naročnin.

(2) Do sredstev iz prejšnjega odstavka so upravičeni izdajatelji nacionalnih in regionalnih splošnoinformativnih tiskanih medijev, ki izpolnjujejo te kriterije:

- so vpisani v razvid medijev že najmanj 12 mesecev pred oddajo vloge na javni poziv oziroma javni razpis;
- izhajajo najmanj 12-krat na leto;
- imajo minimalno naklado 1500 izvodov;
- izhajajo v slovenščini;
- so namenjeni splošni javnosti v Republiki Sloveniji;
- objavljajo večinski delež izvirmih programskih vsebin lastne produkcije, ki niso bile delno ali v celoti ustvarjene s sistemi generativne umetne inteligence, in s katerimi pokrivajo različne aktualne družbene, politične, gospodarske in kulturne teme;
- so pod enakimi pogoji dostopni širši javnosti in zagotavljajo dostopnost za osebe z invalidnostmi;
- imajo avtonomno uredniško politiko;
- imajo v uredništvu zaposlenih najmanj toliko oseb, da njihov skupni delovni čas ustreza vsaj petim zaposlenim za polni delovni čas;
- ponujajo naročniški model že najmanj 12 mesecev pred oddajo vloge na javni poziv oziroma javni razpis.

(3) Poleg medijev iz šestega odstavka 14. člena tega zakona do sredstev iz tega člena niso upravičeni:

- brezplačniki,
- občinska glasila,
- publikacije, namenjene posameznim poklicem, panogam ali političnim strankam.

(4) Vlada z uredbo iz petega odstavka 14. člena tega zakona podrobneje določi tudi kriterije ter podrobnejše pogoje in merila za dodeljevanje finančne podpore iz tega člena. Uredba ne sme določati dodatnih kriterijev ter dodatnih pogojev in meril za dodeljevanje finančne podpore.«.

8. člen

17. člen se spremeni tako, da se glasi:

»17. člen
(finančna podpora za digitalne medije)

(1) Finančna podpora za digitalne medije iz druge alineje drugega odstavka 13. člena tega zakona je lahko namenjena sofinanciranju produkcije digitalnih medijev, s katero se krijejo stroški plač novinarjev in drugi stroški, povezani s produkcijo digitalnih medijev.

(2) Do sredstev iz prejšnjega odstavka so upravičeni izdajatelji digitalnih medijev, ki izpolnjujejo te kriterije:

- so vpisani v razvid medijev že najmanj 12 mesecev pred oddajo vloge na javni poziv oziroma javni razpis;
- izhajajo v slovenščini;
- imajo minimalni doseg 10.000 posameznih uporabnikov;
- so namenjeni splošni javnosti v Republiki Sloveniji;
- objavljajo večinski delež izvirnih programskih vsebin lastne produkcije, ki niso bile delno ali v celoti ustvarjene s sistemi generativne umetne inteligence, in s katerimi pokrivajo različne aktualne družbene, politične, gospodarske in kulturne teme;
- so pod enakimi pogoji dostopni širši javnosti in zagotavljajo dostopnost za osebe z invalidnostmi;
- imajo avtonomno uredniško politiko;
- imajo v uredništvu zaposlenih najmanj toliko oseb, da njihov skupni delovni čas ustreza vsaj trem zaposlenim za polni delovni čas;
- delujejo izključno v digitalnem okolju, z izjemo občasnih izdaj tiskanih različic digitalnih edicij.

(3) Poleg medijev iz šestega odstavka 14. člena tega zakona do sredstev iz tega člena niso upravičeni:

- občinska glasila;
- digitalni mediji, namenjeni posameznim poklicem, panogam ali političnim strankam;
- spletna mesta tiskanih medijev ter radijskih in televizijskih programov.

(4) Vlada z uredbo iz petega odstavka 14. člena tega zakona podrobneje določi tudi kriterije ter podrobnejše pogoje in merila za dodeljevanje finančne podpore iz tega člena. Uredba ne sme določati dodatnih kriterijev ter dodatnih pogojev in meril za dodeljevanje finančne podpore.«.

9. člen

V 20. členu se v prvem odstavku sedemnajsta alineja spremeni tako, da se glasi:

»– ime in priimek fizične osebe, ki je dejanski lastnik izdajatelja;«.

V sedmem odstavku se prva alineja črta.

10. člen

V 24. členu se v naslovu člena beseda »AVK« nadomesti z besedo »AKOS«.

V prvem odstavku se besedilo »Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence (v nadaljnjem besedilu: AVK)« nadomesti z besedo »AKOS«.

V četrtem odstavku se na vseh mestih beseda »AVK« nadomesti z besedo »AKOS«.

11. člen

V 25. do 40. členu se na vseh mestih beseda »AVK« nadomesti z besedo »AKOS«.

12. člen

V 100. členu se v prvem odstavku 4. točka črta.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

13. člen

(rok za uskladitev uredbe)

Vlada Republike Slovenije uskladi Uredbo o podrobnejši določitvi pogojev in meril za dodeljevanje državnih pomoči medijem (Uradni list RS, št. 107/25) z določbami tega zakona najpozneje v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

14. člen

(začetek veljavnosti zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Z obstoječo določbo četrtega odstavka 2. člena Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 69/25; v nadaljnjem besedilu: ZMed-1) se uporaba nekaterih določb tega zakona širi na vse oblike komuniciranja, namenjenega splošni javnosti, kar zajema tudi dejavnost vplivnežev, ne glede na to, ali štejejo za medij po tem zakonu, razen če je namenjena izključno zasebnemu komuniciranju med posamezniki.

Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora je v svojem mnenju k predlogu ZMed-1 opozorila, da v delu določbe, ki se nanaša na vse oblike komuniciranja, namenjenega splošni javnosti, ki jih ne izvajajo vplivneži, krog naslovnikov ni zamejen, kar bi lahko bilo sporno z vidika 2. člena Ustave, ki zahteva jasnost in pomensko določljivost predpisov. Zastavlja se namreč vprašanje, na katere oblike komuniciranja s splošno javnostjo naj bi se te določbe nanašale. Glede na to, da je kršitev navedenih določb sankcionirana, je to vprašanje pomembno tudi z vidika določnosti kazenskih in prekrškovnih določb ZMed-1 (načelo zakonitosti v kazenskem pravu, 28. člen Ustave, *lex certa*).

Določba je zlasti problematična v delu, kjer napotuje na uporabo določb o oglaševanju, sponzoriranju in promocijskem umeščanju izdelkov (55. do 62. člen), saj se s tem neposredno posega na področje, ki ga že ureja posebni zakon, Zakon o varstvu potrošnikov (ZVPot-1).

Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora je prav tako opozorila, da teh določb ni mogoče uporabljati neposredno, temveč zgolj smiselno, saj zavezujejo medije oziroma izdajatelje medijev ter se nanašajo na oglase oziroma programske vsebine. Zato jih ni mogoče neposredno uporabljati za druge osebe, na primer za vplivneže.

Ker določba četrtega odstavka 2. člena ZMed-1 ni dovolj jasna in pomensko določljiva ter ker ZMed-1 ureja medije oziroma izdajatelje medijev, ne pa vseh oblik javnega komuniciranja, jo je treba črtati.

K 2. členu:

V 3. členu ZMed-1 se črta 15. točka, ki opredeljuje pojem vplivneža. Navedena definicija ni potrebna za izvajanje zakona in lahko povzroča pravno nejasnost glede subjektov, ki jih zakon ureja. ZMed-1 namreč ne ureja vplivnežev kot posebne pravne kategorije ali oblike javnega komuniciranja, temveč medije, izdajatelje medijev in programske vsebine kot uredniško oblikovane celote v medijih.

Črtanje definicije vplivneža v ZMed-1 zato ne pomeni, da dejavnosti, ki jih opravljajo osebe, ki se označujejo kot vplivneži, ne bodo več predmet uporabe zakona. Za presojo uporabe določb ZMed-1 je odločilno, ali posamezna oseba oziroma subjekt opravlja medijsko dejavnost in izpolnjuje zakonske pogoje za medij oziroma izdajatelja medija, ne pa način njenega poimenovanja ali samooznačitev.

Če posameznik pod svojo uredniško odgovornostjo periodično zagotavlja ali razširja programske vsebine splošni javnosti, pri čemer so izpolnjeni zakonski elementi medija in izdajatelja medija, se takšna dejavnost presoja po določbah ZMed-1 ne glede na to, ali se oseba označuje kot vplivnež, ustvarjalec digitalnih vsebin, podkaster ali kako drugače.

S črtanjem definicije vplivneža iz ZMed-1 se zato preprečujejo razlage, da ZMed-1 vplivneže obravnava kot posebno regulirano kategorijo subjektov. Hkrati pa se ohranja možnost uporabe zakona za vse subjekte, ki glede na naravo in način opravljanja svoje dejavnosti izpolnjujejo pogoje za medij oziroma izdajatelja medija po ZMed-1. S tem se krepi pravna jasnost in tehnološka nevtralnost zakonske ureditve, saj je uporaba zakona vezana na dejansko opravljanje medijske dejavnosti in ne na poimenovanje posameznega subjekta.

V 42. točki 3. člena ZMed-1 je določen pomen statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju medijev. Ker se s spremembo 13. člena ZMed-1 ukinja finančna podpora za delovanje nevladnih organizacij s statusom nevladne organizacije v javnem interesu na področju medijev, je navedena definicija postala nepotrebna.

K 3. členu:

S predlagamo dopolnitvijo se prenaša določba 8. točke 4. člena Evropskega akta o svobodi medijev (EMFA), ki državam članicam nalaga, da zagotovijo, da imajo ponudniki medijskih storitev, njihovo uredniško osebje ali katere koli osebe, ki bi zaradi svojega rednega ali poklicnega odnosa s ponudnikom medijskih storitev ali njegovim uredniškim osebjem lahko imele informacije, ki so povezane z novinarskimi viri ali zaupnimi komunikacijami ali pa bi te lahko identificirale, pravico do učinkovitega sodnega varstva v primerih kršitev tretjega do sedmega odstavka 4. člena EMFA, s katerimi je zagotovljena zaščita vira informacij in določena prepoved nameščanja vdorne programske opreme za nadzor. Nadalje je določeno, da morajo države članice neodvisnemu organu ali telesu z ustreznim strokovnim znanjem zaupati zagotavljanje pomoči ponudnikom medijskih storitev, njihovem uredniškemu osebju ali katerim koli osebam, ki bi zaradi svojega rednega ali poklicnega odnosa s ponudnikom medijskih storitev ali njegovim uredniškim osebjem lahko imele informacije, ki so povezane z novinarskimi viri ali zaupnimi komunikacijami ali pa bi te lahko identificirale, pri uveljavljanju pravice do učinkovitega sodnega varstva v primerih kršitev zadevnih določb 4. člena EMFA.

S predlogom zakona se določa, da pomoč pri uveljavljanju pravice do sodnega varstva v primerih kršitev pravic iz tega člena izvaja enotna kontaktna točka, kot jo določa Zakon o zaščitnih ukrepih zoper strateške tožbe za onemogočanje javnega udejstvovanja.

K 4. členu:

V spremenjenem 13. členu ZMed-1 se v prvi in drugi alineji prvega odstavka odpravlja določitev obvezne višine sredstev za financiranje ustvarjanja programskih vsebin medijev ter dejavnosti programov s statusom posebnega pomena. Višina proračunskih sredstev se določa v vsakokratnem državnem proračunu in zakonu, ki ureja njegovo izvrševanje (ZIPRS). Določanje konkretne višine proračunskih sredstev v področnem zakonu odstopa od systemske ureditve javnih financ, po kateri se obseg sredstev za posamezne politike določa v proračunskem postopku ob upoštevanju javnofinančnih zmožnosti, razvojnih prioritet države in fiskalnih pravil. Zato je ustreznejše, da ZMed-1 določa namene financiranja, medtem ko se obseg sredstev določa z vsakokratnim državnim proračunom in ZIPRS.

Pri finančni podpori za ustvarjanje programskih vsebin medijev se posebej poudarja zagotavljanje kulturne in umetniške ustvarjalnosti v medijih. Mediji imajo pomembno vlogo pri ustvarjanju, predstavljanju in dostopnosti kulturnih ter umetniških vsebin za najširšo javnost. Kulturne in umetniške vsebine prispevajo k razvoju kulturne identitete, ohranjanju in promociji slovenskega jezika ter kreptvi kulturne raznolikosti in ustvarjalnosti v družbi. Zaradi omejenih tržnih možnosti in pogosto nižje komercialne privlačnosti tovrstnih vsebin njihova produkcija in distribucija brez javne podpore pogosto nista zagotovljeni v obsegu, ki bi ustrezal javnemu interesu. Zato je upravičeno, da država v okviru izvajanja medijske politike spodbuja tudi ustvarjanje in objavljanje kulturnih ter umetniških vsebin, ki bogatijo javni prostor, povečujejo dostopnost kulture različnim skupinam prebivalstva ter prispevajo k razvoju kakovostnega in pluralnega medijskega okolja.

Iz sistema finančnih podpor se ukinja financiranje delovanja nevladnih organizacij s statusom organizacije v javnem interesu na področju medijev ter financiranje razvoja novih programskih vsebin, oblik in orodij za novinarsko delo ali doseganje novih občinstev. Namen finančnih podpor po ZMed-1 mora biti predvsem usmerjen v izvajanje medijskih dejavnosti, ki neposredno prispevajo k obveščenosti javnosti in kreptvi medijskega pluralizma. Delovanje nevladnih organizacij samo po sebi ne pomeni izvajanja medijske dejavnosti oziroma ustvarjanja medijskih vsebin.

Namen financiranja razvoja novih programskih vsebin, oblik in orodij za novinarsko delo oziroma doseganje novih občinstev je vsebinsko opredeljen zelo široko in nedoločno, zaradi česar je težko zagotoviti objektivno in pregledno določitev upravičenih dejavnosti ter merljivo presojo doseganja ciljev financiranja. Z ukinitvijo financiranja za ta namen se proračunska sredstva za medije usmerjajo v jasno opredeljene namene, ki so neposredno povezani z opravljanjem medijske dejavnosti oziroma ustvarjanjem in razširjanjem medijskih vsebin v javnem interesu.

Z novim drugim odstavkom 13. člena ZMed-1 se določa, da se za uresničevanje javnega interesa na področju medijev lahko oblikujejo tudi posebne sheme državnih pomoči, in sicer finančna

podpora za digitalni prehod tiskanih medijev (16. člen ZMed-1) in finančna podpora za digitalne medije (17. člen ZMed-1).

Nova ureditev bistveno ne spreminja obstoječih pogojev in kriterijev za dodelitev finančne podpore za ta namen; spreminja se le obveznost tovrstnega financiranja, ki se nadomešča z možnostjo financiranja. Z vključitvijo besede »lahko« se ohranja pravna podlaga za izvajanje posebnih shem državnih pomoči, hkrati pa se omogoča, da se o njihovi dejanski izvedbi in obsegu sredstev odloča v okviru vsakoletnega proračunskega načrtovanja ter ob upoštevanju dejanskih razmer in potreb na medijskem trgu.

Ker gre za posebne in s tem dodatne sheme državnih pomoči, ni primerno, da zakon njihovo izvajanje določa kot trajno in obvezno. Njihova uporaba mora biti odvisna od ugotovljenih potreb na medijskem trgu in skladnosti s pravili o državnih pomočeh.

Spremenjeni 13. člen ZMed-1 prav tako ne določa več obveznosti, da so finančne podpore za posebne sheme državnih pomoči večletne. Takšna določitev je nepotrebna, saj večletno financiranje omogoča že Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK), v skladu s katerim se vodijo tudi postopki financiranja.

Kot že po veljavni ureditvi ostaja pogoj za dodelitev finančne podpore predhodna odobritev sheme državne pomoči v skladu s predpisi, ki urejajo državne pomoči.

K 5. členu:

V spremenjenem 14. členu ZMed-1 se v prvem odstavku odpravlja pogoj, ki se nanaša na skladnost projekta ali programa oziroma dejavnosti izdajatelja z javnim interesom na področju medijev. Takšen pogoj je nepotreben, saj iz namena finančnih podpor iz 13. člena ZMed-1 jasno izhaja, da se lahko finančne podpore za medije zagotavljajo le za namene uresničevanja javnega interesa na področju medijev.

V drugem odstavku se odpravlja napačno sklicevanje na prejšnji, to je 13. člen. Pravilno je sklicevanje zgolj na prvi odstavek tega člena.

V tretjem odstavku se prav tako odpravlja napačno sklicevanje, hkrati pa se odpravljata prednostni merili, ki se nanašata na spoštovanje prepovedi spodbujanja nasilja ali sovraštva in ščuvanja k storitvi terorističnih kaznivih dejanj ter spoštovanje delovnopravne zakonodaje. Navedena področja urejajo posebni predpisi, ki določajo prepovedana ravnanja, pristojne nadzorne organe in sankcije za kršitve. Spoštovanje teh obveznosti predstavlja zakonski minimum, ki velja za vse pravne in fizične osebe, ne glede na njihovo sodelovanje v postopkih dodeljevanja javnih sredstev. Zato ni ustrezno, da se izpolnjevanje splošnih zakonskih obveznosti dodatno nagraduje v okviru sistema prednostnih meril za dodeljevanje finančne podpore. Prednostna merila morajo biti namenjena predvsem vrednotenju kakovosti projekta, njegovega prispevka k uresničevanju ciljev financiranja in ustvarjanju dodatne vrednosti.

K 6. členu:

V 15. členu ZMed-1 se v drugem odstavku črta peta alineja, ki je določala, da člani strokovne komisije ne morejo biti osebe, ki jim je bila v zadnjih dveh letih s pravnomočno odločbo izrečena globa zaradi kršitve prepovedi spodbujanja nasilja ali sovraštva in ščuvanja k storitvi terorističnih kaznivih dejanj iz 51. člena tega zakona.

Ta pogoj je zaradi črtanja prekrškovne določbe, povezane z 51. členom ZMed-1, postal brezpredmeten.

K 7. členu:

Spremembe 16. člena ZMed-1 so predvsem redakcijske narave.

V prvem odstavku 16. člena ZMed-1 se v četrti alineji popravlja besedilo ukrepa, tako da je jasno določeno, da gre za sofinanciranje sklenitve digitalnih naročin. Dosedanja navedba, da gre za sofinanciranje pravnih in fizičnih oseb, je povzročala nejasnosti v razmerju do drugega odstavka, ki določa, da so do sredstev upravičeni izdajatelji nacionalnih in regionalnih splošnoinformativnih tiskanih medijev, ne pa pravne in fizične osebe, ki so rezidenti Republike Slovenije za davčne

namene in se odločijo za digitalno naročnino, kot je neustrezno določal tretji odstavek istega člena, ki se prav tako črta.

V drugem odstavku se odpravlja pomanjkljivost pri sklicevanju na prejšnji člen ter jasneje določa kriterije, ki morajo biti izpolnjeni za pridobitev finančne podpore. Odpravlja se tudi obveznost izpolnjevanja osnovnih pogojev iz prvega odstavka 14. člena ZMed-1, saj so ti že smiselno vključeni med kriterije iz tega člena.

Poleg tega se pri kriteriju, da imajo v uredništvu zaposlenih najmanj toliko oseb, da njihov skupni delovni čas ustreza vsaj petim zaposlenim za polni delovni čas, odpravlja zahteva, da mora biti ta pogoj izpolnjen že najmanj 12 mesecev pred oddajo vloge na javni poziv oziroma javni razpis ter za celotno obdobje trajanja finančne podpore. S tem se vsebina tega kriterija usklajuje s primerljivo ureditvijo iz 17. člena ZMed-1, ki ureja finančno podporo digitalnim medijem.

K 8. členu:

Spremembe 17. člena ZMed-1 so redakcijske narave.

V drugem odstavku se odpravlja pomanjkljivost pri sklicevanju na prejšnji člen ter jasneje določa kriterije, ki morajo biti izpolnjeni za pridobitev finančne podpore. Odpravlja se tudi obveznost izpolnjevanja osnovnih pogojev iz prvega odstavka 14. člena ZMed-1, saj so ti že smiselno vključeni med kriterije iz tega člena.

K 9. členu:

V 20. členu se v prvem odstavku popravlja besedilo sedemnajste alineje, tako da se jasno določi, da se v razvid medijev vpisujeta ime in priimek fizične osebe, ki je dejanski lastnik izdajatelja.

Dosedanja ureditev je napačno dopuščala možnost, da je dejanski lastnik tudi pravna oseba, kar je v nasprotju s pomenom tega pojma, kot ga določa 6. točka 3. člena Direktive (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma.

V sedmem odstavku se črta omemba vplivnežev, ker predlog zakona vplivnežev ne obravnava več kot posebne pravne kategorije ali oblike javnega komuniciranja.

K 10. členu:

S predlagano spremembo se zagotavlja popolna skladnost določb ZMed-1 o oceni koncentracij na medijskem trgu z določbami EMFA, in sicer se pristojnost za izvajanje teh postopkov iz Agencije za varstvo konkurence prenaša na nacionalnega medijskega regulatorja, Agencijo za komunikacijska omrežja in storitve (AKOS).

V skladu s prvim odstavkom 22. člena EMFA morajo države članice določiti materialna in postopkovna pravila, ki omogočajo oceno koncentracij na medijskem trgu, ki bi lahko bistveno vplivale na pluralnost medijev in uredniško neodvisnost. Taka pravila morajo izpolnjevati zahteve iz točk (a) do (e) navedene določbe, vključno z imenovanjem ali vsebinskim sodelovanjem nacionalnih regulativnih organov ali teles ter jasnimi merili in časovnimi okviri za oceno (točka (c)).

EMFA opredeljuje nacionalni regulativni organ v 7. členu, pri čemer v drugem odstavku tega člena določa, da za nacionalne regulativne organe pri izvajanju nalog, ki so jim dodeljene z EMFA, veljajo zahteve iz 30. člena Direktive 2010/13/EU (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah). Navedena direktiva je bila prenesena v slovenski pravni red z Zakonom o avdiovizualnih medijskih storitvah (Uradni list RS, št. 87/11, 84/15 in 204/21), s katerim pa je bil kot nacionalni regulativni organ oziroma nacionalni medijski regulator določen AKOS.

Ureditev v ZMed-1, ki je kot pristojni organ za oceno medijskih koncentracij določila AVK ter iz tega postopka izključila vsebinsko sodelovanje nacionalnega medijskega regulatorja AKOS, je zato v nasprotju z zahtevami 22. člena EMFA v povezavi s 7. členom EMFA ter uvodno izjavo pod točko (65), ki določa, da bi v oceno učinka koncentracij na medijskem trgu na pluralnost medijev in uredniško neodvisnost morali biti vključeni nacionalni regulativni organi ali telesa, ki imajo specifično strokovno znanje na področju pluralnosti medijev, kadar niso že sami imenovani.

Sodelovanje teh nacionalnih regulativnih organov ali teles bi moralo biti bistveno, na primer z zagotavljanjem, da se njihova stališča upoštevajo pri oceni konkurence.

O neskladnosti obstoječega ZMed-1 z 22. členom EMFA je Republiko Slovenijo opozorila tudi Evropska komisija v okviru novega postopka EU dialog, št. DLGE(2026)11361 – Dialog s Slovenijo o uskladitvi z evropskim aktom o svobodi medijev. Evropska komisija je v svojem pismu podala ugotovitev, da je ocena koncentracije medijev zaupana Javni agenciji Republike Slovenije za varstvo konkurence brez vsebinskega sodelovanja medijskega regulatorja, Agencije za komunikacijska omrežja in storitve (AKOS), v postopku ocenjevanja, kot zahteva 22. člen Evropskega akta o svobodi medijev, in da se glede na navedeno zdi, da novi Zakon o medijih še ni v celoti skladen z zahtevami iz 22. člena Evropskega akta o svobodi medijev, saj ne zagotavlja vsebinskega sodelovanja medijskega regulatorja pri oceni koncentracij na medijskem trgu, ki bi lahko bistveno vplivale na pluralnost medijev in uredniško neodvisnost.

K 11. členu:

V 25. do 40. členu, ki ureja oceno koncentracij na medijskem trgu, se na vseh mestih beseda »AVK« nadomesti z besedo »AKOS«. Popravek členov je povezan s spremembo 24. člena ZMed-1, s katero se kot organ, ki bo po novem pristojen za oceno koncentracij na medijskem trgu, določi AKOS.

K 12. členu:

Predlog zakona črta prekrškovno določbo, ki sankcionira kršitev prepovedi spodbujanja nasilja ali sovraštva v medijih iz prve alineje prvega odstavka 51. člena ZMed-1.

Ravnanja, ki pomenijo javno spodbujanje ali razpihovanje sovraštva, nasilja ali nestrpnosti, so že predmet kazenskopravnega varstva po Kazenskem zakoniku. Sočasna ureditev vsebinsko primerljivih ravnanj kot prekrškov in kaznivih dejanj lahko povzroča nejasnosti glede razmejitve med prekrškovno in kazensko odgovornostjo, zmanjšuje predvidljivost pravnega reda ter otežuje enotno uporabo prava.

Obstoj vzporednih sankcijskih režimov za primerljiva ravnanja ustvarja tudi tveganje posega v načelo *ne bis in idem*, po katerem nihče ne sme biti ponovno obravnavan ali kaznovan za isto dejanje. Zato je z vidika pravne varnosti in sistemske usklajenosti pravnega reda primerneje, da se najtežje oblike nedopustnega izražanja obravnavajo v okviru kazenskega prava, ki zagotavlja ustrezna procesna jamstva ter sankcije, prilagojene teži takšnih ravnanj.

S predlagano spremembo se ne znižuje raven varstva posameznikov ali družbenih skupin pred sovražnim govorom in spodbujanjem nasilja, saj prepoved iz 51. člena ZMed-1 ostaja nespremenjena, hkrati pa ostaja zagotovljeno kazenskopravno varstvo po določbah Kazenskega zakonika. Sprememba prispeva k večji jasnosti kaznovalnega sistema ter preprečuje podvajanje pravnih podlag za obravnavo istovrstnih ravnanj.

Predlagana sprememba prispeva tudi h krepitvi svobode izražanja in uredniške avtonomije medijev. Obstoj prekrškovne odgovornosti ob hkratni kazenskopravni ureditvi istovrstnih ravnanj lahko povzroča dodatno regulatorno negotovost za izdajatelje in urednike medijev. V takšnih okoliščinah obstaja tveganje pretirano previdnega ravnanja pri objavljanju vsebin, ki obravnavajo občutljiva družbena, politična ali druga vprašanja v javnem interesu, kar lahko vodi v samoomejevanje zakonitega izražanja in javne razprave.

Dodatno predlagana rešitev zmanjšuje tveganje posegov izvršilne oblasti v presojo medijskih vsebin, saj o prekrških odločajo inšpekcijski organi izvršilne veje oblasti, medtem ko o kaznivih dejanjih odloča neodvisno sodstvo. Najtežje oblike nedopustnega izražanja se zato še naprej obravnavajo v sodnih postopkih z vsemi ustavnimi in procesnimi jamstvi. S tem se krepi neodvisnost medijev in zaupanje v nepristransko presojo posegov v svobodo izražanja.

K 13. členu:

S prehodno določbo se določa rok za uskladitev Uredbe o podrobnejši določitvi pogojev in meril za dodeljevanje državnih pomoči medijem (Uradni list RS, št. 107/25) z določbami tega zakona.

K 14. členu:

S končno določbo se določa rok za uveljavitev tega zakona. Zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Zakon o medijih

(Uradni list RS, št. 69/25)

2. člen

(uporaba zakona)

(1) Ta zakon se uporablja za medije, katerih tako sedež oziroma stalno prebivališče izdajatelja medija kot tudi sedež uredništva medija (v nadaljnjem besedilu: uredništvo) sta v Republiki Sloveniji.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se ta zakon uporablja tudi za medij, pri katerem je v Republiki Sloveniji ali samo sedež oziroma stalno prebivališče izdajatelja medija ali samo uredništvo, če gre za medij, ki zagotavlja programske vsebine v slovenščini.

(3) Za avdiovizualne medijske storitve se ta zakon uporablja glede vprašanj, ki niso urejena z zakonom, ki ureja avdiovizualne medijske storitve, razen če je s tem zakonom določeno drugače.

(4) Določbe tega zakona o razkritju nasprotja interesov (23. člen), prepovedi spodbujanja nasilja ali sovraštva in ščuvanja k storitvi terorističnih kaznivih dejanj (51. člen), o zaščiti otrok (52. člen) ter oglaševanju, sponzoriranju in promocijskem umeščanju izdelkov (55. do 62. člen) veljajo za vse oblike komuniciranja, namenjenega splošni javnosti, kar zajema tudi dejavnost vplivnežev, ne glede na to, ali štejejo za medij po tem zakonu, razen če je namenjena izključno zasebnemu komuniciranju med posamezniki.

(5) Ne glede na določbe tega člena se glede dodelitve finančne podpore medijem (13. do 17. člen) in ocene koncentracij na medijskem trgu (24. do 40. člen) ta zakon uporablja tudi za izdajatelje, ki nimajo sedeža oziroma stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji.

3. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. Medij je storitev, kot je določena v 56. in 57. členu Pogodbe o delovanju Evropske unije (Prečiščena različica Pogodbe o delovanju Evropske unije, UL C št. 202 z dne 7. 6. 2016, str. 47), katere namen je periodično zagotavljanje ali razširjanje programskih vsebin, za katere je uredniško odgovoren izdajatelj medija, splošni javnosti, in sicer na katerem koli nosilcu objavljanja informacij ali po kateri koli komunikacijski poti z namenom obveščanja, izobraževanja, zabave, vplivanja na javno mnenje ali trženja uporabnikov.

2. Programska vsebina je posamezna poljubno dolga, uredniško oblikovana zaključena enota v mediju, ki je v besedilni, slikovni, avdio ali video obliki ali kombinacija navedenih oblik in jo oblikuje izdajatelj, ki je zanjo uredniško odgovoren.

3. Izdajatelj ali izdajateljica medija (v nadaljnjem besedilu: izdajatelj) je fizična ali pravna oseba, ki opravlja dejavnost zagotavljanja ali razširjanja programskih vsebin in ima uredniško odgovornost za izbiro programskih vsebin ter ki določa način, na katerega je ta dejavnost organizirana.

4. Uredniška odgovornost zajema izvajanje postopkov nadzora pri izbiranju, organiziranju in razvrščanju ali umeščanju programskih vsebin, ki jih medij zagotavlja ali razširja. Ta odgovornost

se uresničuje z rednim sprejemanjem uredniških odločitev, ki so ključnega pomena za vsakodnevno delovanje medija. Uredniška odgovornost obsega tudi nadzor nad programskimi vsebinami, ki so generirane, delno generirane, izbrane ali razvrščene s pomočjo umetne inteligence, vključno z izbori vsebin in uredniškimi priporočili vsebin za občinstvo.

5. Uredniška odločitev je odločitev, ki se redno sprejema za izvajanje uredniške odgovornosti in je povezana z vsakodnevnim delovanjem izdajatelja medija.

6. Radijska dejavnost je izvirno linearno razširjanje oziroma prenašanje ali oddajanje programskih vsebin v avdio obliki po elektronskih komunikacijskih omrežjih, kot jih opredeljuje zakon, ki ureja elektronske komunikacije, z namenom prenašanja teh vsebin javnosti.

7. Televizijska dejavnost, avdiovizualna medijska storitev, televizijski program in tematski televizijski program pomeni, kot to določa zakon, ki ureja avdiovizualne medijske storitve.

8. Operater ali operaterka elektronskih komunikacij (v nadaljnjem besedilu: operater) pomeni, kot to določa zakon, ki ureja avdiovizualne medijske storitve.

9. Multipleks je del digitalnega telekomunikacijskega radiodifuznega sistema, ki združuje več različnih digitalnih vhodnih kanalov in jih prenaša skupaj.

10. Operater ali operaterka multipleksa (v nadaljnjem besedilu: operater multipleksa) je fizična ali pravna oseba, ki v skladu z zakonom, ki ureja elektronske komunikacije, upravlja multipleks.

11. Spletna platforma pomeni, kot je to določeno v točki (i) 3. člena Uredbe (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (UL L št. 277 z dne 27. 10. 2022, str. 1), zadnjič dopolnjeni z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2024/436 z dne 20. oktobra 2023 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z določitvijo pravil o izvajanju revizij za zelo velike spletne platforme in zelo velike spletne iskalnike (UL L št. 2024/436 z dne 2. 2. 2024).

12. Novinar ali novinarka (v nadaljnjem besedilu: novinar) je oseba, ki redno in neposredno zbira, obdeluje, oblikuje, ustvarja ali razvršča informacije za objavo v medijih in ima z izdajateljem sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali drugo redno sodelovanje na podlagi pogodb civilnega prava kot fizična ali samozaposlena oseba ali samostojni novinar.

13. Odgovorni urednik ali odgovorna urednica (v nadaljnjem besedilu: odgovorni urednik) je oseba, odgovorna za izbiro, organizacijo in razvrstitev ali časovno oziroma prostorsko umestitev programskih vsebin v mediju in ki opravlja druge naloge, določene s temeljnim aktom izdajatelja.

14. Uredništvo sestavljajo odgovorni urednik, uredniki in novinarji, ki so zaposleni pri izdajatelju, ter drugi avtorji prispevkov oziroma stalni programski sodelavci, ki na podlagi pogodbe civilnega prava osebno, samostojno in dlje časa opravljajo delo v okoliščinah ekonomske odvisnosti. Če pri izdajatelju ni zaposlenih urednikov ali novinarjev oziroma tudi ni drugih pogodbenih avtorjev prispevkov oziroma stalnih programskih sodelavcev, lahko uredništvo sestavlja samo odgovorni urednik.

15. Vplivneži so ustvarjalci spletnih vsebin, ki objavljajo na spletnih platformah ali platformah za izmenjavo videov ali zvočnih posnetkov in katerih namen je z objavami vplivati na družbo, javno mnenje ali osebno mnenje posameznikov in javnosti ter katerih objave imajo lahko tudi ekonomski interes z namenom monetiziranja vsebine (zbiranja sledilcev z namenom prodaje ali trženja izdelkov in storitev, trženja oglasov in podobno). Za vplivneže štejejo posamezniki, ki periodično objavljajo vsebine in imajo minimalno 10.000 uporabnikov (naročnikov, sledilcev in podobno).

16. Nasprotje interesov so okoliščine, v katerih lahko interes izdajatelja, njegovih poslovnih oseb ali lastnikov izdajatelja vpliva ali ustvarja videz, da vpliva na nepristransko in objektivno obveščanje v mediju. Interes izdajatelja, njegovih poslovnih oseb ali lastnikov izdajatelja iz prejšnjega stavka pomeni premoženjsko ali nepremoženjsko korist za navedene subjekte, njihove družinske člane in druge fizične ali pravne osebe, s katerimi imajo ali so imeli ti subjekti ali njihovi družinski člani osebne, poslovne ali politične stike. Družinski člani iz prejšnjega stavka so zakonec, otroci, posvojenci, starši, posvojitelji, bratje, sestre in osebe, ki s posameznikom živijo v zunajzakonski skupnosti.

17. Vdorna programska oprema za nadzor pomeni, kot je to določeno v dvajsetem odstavku 2. člena Uredbe (EU) 2024/1083.

18. Programska zasnova je sestavni del pogodbe o zaposlitvi med izdajateljem in urednikom ter med izdajateljem in novinarjem, v kateri izdajatelj določi namen izdajanja in temeljna vsebinska izhodišča za delovanje medija.

19. Temeljni akt izdajatelja je akt, ki ga sprejme najvišji organ izdajatelja in v katerem poleg prvih svoje organiziranosti in delovanja kot pravnega subjekta ureja tudi vprašanja, ki jih določa ta zakon (na primer sestavo uredništva, razmerja med izdajateljem in uredništvom, medsebojna razmerja v uredništvu, postopek za imenovanje in razrešitev odgovornega urednika).

20. Medijska pluralnost pomeni različnost in raznovrstnost javno dostopne medijske ponudbe (virov, vsebin in stališč), ki je ključna za delovanje demokratične družbe, ker omogoča raznolikost mnenj, odgovorno in kritično razumevanje družbenih vprašanj ter varuje svobodo izražanja.

21. Medijska pismenost pomeni, kot je to določeno v enaindvajsetem odstavku 2. člena Uredbe (EU) 2024/1083.

22. Koncentracija na medijskem trgu pomeni, kot je to določeno v petnajstem odstavku 2. člena Uredbe (EU) 2024/1083.

23. Javni subjekti so Republika Slovenija, samoupravne lokalne skupnosti, državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti, javne agencije, javni zavodi, javni skladi, javna podjetja, nosilci javnih pooblastil, izvajalci javnih služb in druge pravne osebe javnega prava.

24. Subjekti pod prevladujočim vplivom javnih subjektov so gospodarske družbe ali druge pravne osebe zasebnega prava, na katere imajo javni subjekti neposredni ali posredni prevladujoč vpliv, posamično ali skupaj. Prevladujoči vpliv je zagotovljen, kadar javni subjekti posamično ali skupaj:

– v gospodarski družbi neposredno ali posredno prek druge gospodarske družbe ali druge pravne osebe zasebnega prava lahko izvajajo prevladujoči vpliv na podlagi večinskega deleža vpisanega kapitala ali imajo pravico nadzora večine ali lahko imenujejo več kot polovico članov poslovnega ali nadzornega organa, ali

– v drugi pravni osebi zasebnega prava, ki ni gospodarska družba, neposredno ali posredno prek druge gospodarske družbe ali druge pravne osebe zasebnega prava, nastopajo kot ustanovitelji.

25. Dejanski lastnik pomeni, kot je to določeno v 6. točki 3. člena Direktive (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L št. 141, z dne 5. 6. 2015, str. 73), zadnjic spremenjene z Uredbo (EU) 2023/1113 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2023 o informacijah, ki spremljajo prenose sredstev in nekaterih kriptosredstev, in spremembi Direktive (EU) 2015/849 (UL L št. 150 z dne 9. 6. 2023, str. 1).

26. Programske vsebine lastne produkcije so uredniško oblikovane zaključene programske enote, katerih producent je izdajatelj sam, ali pa so bile izdelane po njegovem naročilu in za njegov račun. Za programske vsebine lastne produkcije ne štejejo oglasi, radijska in televizijska prodaja ter neplačana obvestila.

27. Slovenska avdiovizualna dela so avtorska dela, kot so filmi, nadaljevanke ali nanizanke, ki so izvorno izdelana v slovenskem jeziku oziroma italijanskem ali madžarskem jeziku, če so namenjena avtohtoni italijanski ali madžarski narodni skupnosti v Republiki Sloveniji, ali pa so nastala v večinski ali manjšinski produkciji producentov, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji, če je producent pravna oseba, oziroma producentov, ki imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, če je producent fizična oseba.

28. Slovenska glasba pomeni skladbe, ki se izključno ali v večinskem delu izvajajo v slovenskem jeziku ali so nastale ali so izdane v Republiki Sloveniji.

29. Neodvisni producent pomeni, kot je to določeno v zakonu, ki ureja avdiovizualne medijske storitve.

30. Oddajni čas zajema vse programske vsebine, ki jih posamezni radijski ali televizijski program razširja v določeni časovni enoti. Dnevni oddajni čas zajema vse programske vsebine, ki jih posamezni radijski ali televizijski program razširja od 0. do 24. ure posameznega dneva, razen programskih vsebin, ki so iz dnevnega oddajnega časa izvzete s tem zakonom. Letni oddajni čas zajema vse programske vsebine, ki jih posamezni radijski ali televizijski program razširja v obdobju od 1. januarja do 31. decembra posameznega leta, razen programskih vsebin, ki so iz letnega oddajnega časa izvzete s tem zakonom.

31. Oglaševanje pomeni objavljane oglasov ali katerih koli drugih vrst plačanih vsebin (v nadaljnjem besedilu: oglasi), katerih objavo naroči fizična ali pravna oseba z namenom, da bi s tem pospeševala pravni promet proizvodov, storitev, nepremičnin, pravic ali obveznosti, pridobivala poslovne partnerje ali si v javnosti ustvarjala ugled in dobro ime. Oglasi se objavljajo za plačilo ali katero koli drugo obliko monetizacije ali drugo podobno nadomestilo (na primer kompenzacije, plačevanje z blagom ali storitvami) ali z namenom samooglaševanja.

Za oglase ne štejejo:

- obveščanje izdajatelja v zvezi s programskimi vsebinami njegovega medija (na primer napovedi lastnih izdaj oziroma oddaj);
- neodplačne objave v zvezi z izvajanjem javnih služb, kulturnih prireditev, dobrodelnih akcij in akcij, ki so splošnega pomena za varnost prebivalcev Republike Slovenije, ter druge objave v širšem javnem interesu;
- neodplačne objave v zvezi s promocijo zdravja in zdravega načina življenja oziroma opozarjanjem na za zdravje škodljivo hrano in pijačo;
- neodplačne objave v zvezi z varovanjem okolja in podnebnimi spremembami;
- neodplačne predstavitve umetniških del in kulturno-umetniških prireditev;
- neodplačno navajanje producentov, organizatorjev ali sponzorjev oziroma donatorjev umetniških del ter kulturno-umetniških prireditev in dobrodelnih akcij, v okviru medijske predstavitve teh del, prireditev oziroma akcij.

32. Sponzoriranje je katera koli oblika prispevanja k financiranju programskih vsebin s strani fizične ali pravne osebe, ki to stori z namenom promocije ali uveljavitve svojega imena ali firme, dejavnosti, izdelka ali znamke oziroma svoje podobe v javnosti.

33. Promocijsko umeščanje izdelkov pomeni kakršno koli obliko komercialnega sporočila, ki vključuje izdelek, storitev ali znamko za njuno označevanje ali se sklicuje nanje, tako, da se pokažejo ali prikažejo v programski vsebini, v zameno za plačilo ali podobno nadomestilo.

34. Radijska prodaja pomeni neposredne ponudbe, ki se v zameno za plačilo predvajajo javnosti v radijskem programu zaradi preskrbe z blagom ali storitvami, vključno z nepremičninami, pravicami in obveznostmi.

35. Televizijska prodaja pomeni, kot je to določeno v zakonu, ki ureja avdiovizualne medijske storitve.

36. Državno oglaševanje pomeni, kot je to določeno v devetnajstem odstavku 2. člena Uredbe (EU) 2024/1083.

37. Politično oglaševanje pomeni, kot je to določeno v Uredbi (EU) 2024/900 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2024 o preglednosti in ciljanju v političnem oglaševanju (UL L št. 2024/900 z dne 20. 3. 2024).

38. Versko oglaševanje pomeni objavljanje oglasov ali katerih koli drugih vrst plačanih vsebin, katerih objavo naroči verska skupnost z namenom vplivanja na versko prepričanje posameznikov ali javnosti. Med versko oglaševanje ne štejejo:

- cerkvena oznanila,
- obveščanje verskih skupnosti o lastnih humanitarnih dejavnostih oziroma dobrodelnih akcijah,
- javni nagovori predstavnikov verskih skupnosti v okviru večjih verskih praznikov, ki se običajno predvajajo v radijskih in televizijskih programih v Republiki Sloveniji.

39. Merjenje občinstva pomeni, kot je to določeno v šestnajstem odstavku 2. člena Uredbe (EU) 2024/1083.

40. Sistem umetne inteligence pomeni, kot je to določeno v 3. členu Uredbe (EU) 2024/1689 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci in spremembi uredb (ES) št. 300/2008, (EU) št. 167/2013, (EU) št. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 in (EU) 2019/2144 ter direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 in (EU) 2020/1828 (UL L št. 2024/1689 z dne 12. 7. 2024; v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) 2024/1689).

41. Generativna umetna inteligenca se nanaša na sisteme umetne inteligence, ki lahko ustvarijo besedila, fotografije, slike, videe in druge programske vsebine v obliki, ki je ni mogoče zlahka razločiti od programskih vsebin, ki jih ustvarijo ljudje.

42. Status nevladne organizacije v javnem interesu na področju medijev pomeni, kot to določata zakon, ki ureja nevladne organizacije, in na njegovi podlagi sprejet podzakonski akt, ki določa kriterije za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju kulture in medijev.

6. člen

(zaščita vira informacij)

(1) Izdajatelji in njihovi uredniki, novinarji ali drugi avtorji prispevkov morajo zagotoviti zaupnost vira informacij. Razen sodišča in le v primeru, ko to določa kazenska zakonodaja, ne sme nihče zahtevati od izdajatelja, urednika, novinarja, avtorja prispevka ali katere koli druge osebe, ki bi zaradi svojega poklicnega oziroma drugega razmerja z izdajateljem ali njegovim uredništvom lahko imela informacije, povezane z novinarskimi viri ali zaupnim komuniciranjem, ali pa bi jih lahko identificirale, da razkrije vir informacij ali drugo zaupno komuniciranje. Prav tako se oseb iz prejšnjega stavka ne sme pridržati, preiskovati in kaznovati ali njihovih poslovnih in zasebnih prostorov nadzorovati, preiskati in zaseči, da bi se pridobile informacije, povezane z novinarskimi viri ali zaupnim komuniciranjem, ali bi jih bilo mogoče identificirati, razen če se takšni ukrepi uporabijo na podlagi odločbe sodišča.

(2) Prepovedano je namestiti vdorno programsko opremo za nadzor na katero koli napravo, ki jo pri svojem delu uporabljajo izdajatelji, njihova uredništva, novinarji ali katere koli druge osebe, ki bi zaradi svojega poklicnega oziroma drugega razmerja z izdajateljem ali njegovim uredništvom lahko imele informacije, povezane z novinarskimi viri ali zaupnim komuniciranjem, ali pa bi jih bilo mogoče identificirati, razen če se takšen ukrep uporabi na podlagi odločbe sodišča.

13. člen

(vrste in namen finančnih podpor)

(1) Za uresničevanje javnega interesa na področju medijev podpira Republika Slovenija s proračunskimi sredstvi za medije, zagotovljenimi pri pristojnem ministrstvu, naslednje projekte in programe:

- ustvarjanje programskih vsebin v javnem interesu v splošnoinformativnih tiskanih medijih, radijskih in televizijskih programih ter digitalnih medijih, pri čemer se za ta namen zagotovijo sredstva v letni višini, ki ustreza vrednosti enega odstotka zneska prispevka za programe RTV Slovenija, ki je bil zbran v prejšnjem letu;
- dejavnost programov s statusom posebnega pomena, pri čemer se za ta namen zagotovijo sredstva v letni višini, ki ustreza vrednosti treh odstotkov zneska prispevka za programe RTV Slovenija, ki je bil zbran v prejšnjem letu;
- ustvarjanje in razširjanje programskih vsebin, namenjenih osebam z invalidnostmi v njim prilagojenih tehnikah, oblikah in jezikih ter razvoj ustrezne tehnične infrastrukture;
- ustvarjanje in razširjanje programskih vsebin reprezentativnih invalidskih organizacij, namenjenih osebam z invalidnostjo;
- delovanje nevladnih organizacij, ki imajo status nevladne organizacije v javnem interesu na področju medijev, in sicer že najmanj 12 mesecev pred oddajo vloge na javni poziv oziroma javni razpis;
- razvoj novih programskih vsebin, oblik in orodij za novinarsko delo ali doseganje novih občinstev.

(2) Status nevladne organizacije v javnem interesu na področju medijev lahko pridobijo nevladne organizacije, ki delujejo na vsaj enem izmed naslednjih področij:

- izvajajo dejavnosti na področju medijev,
- prispevajo k razvoju področja medijev,
- združujejo poklice na posameznih področjih medijev,

- se ukvarjajo s strokovnimi vprašanji na posameznih področjih medijev,
- izvajajo dejavnosti na področju medijske pismenosti in drugih programov, ki prispevajo k ozaveščenosti o pomenu odgovornega novinarstva in svobode izražanja.

(3) Poleg projektov in programov iz prvega odstavka tega člena Republika Slovenija za uresničevanje javnega interesa na področju medijev s proračunskimi sredstvi za medije, zagotovljenimi pri pristojnem ministrstvu, zagotavlja finančno podporo medijem tudi v okviru naslednjih posebnih shem državnih pomoči:

- finančna podpora za digitalni prehod tiskanih medijev, kot je določena v 16. členu tega zakona;
- finančna podpora za digitalne medije, kot je določena v 17. členu tega zakona.

(4) Finančne podpore iz prejšnjega odstavka so večletne.

(5) Pogoji za dodelitev finančne podpore iz tega člena je predhodna odobritev sheme državne pomoči v skladu s predpisi, ki urejajo državne pomoči.

14. člen

(osnovni pogoji in merila za dodelitev finančne podpore)

(1) Osnovni pogoji, ki morajo biti izpolnjeni za dodelitev finančne podpore iz prejšnjega člena, so:

- skladnost projekta ali programa oziroma dejavnosti izdajatelja z javnim interesom na področju medijev;
- izpolnjevanje zakonskih pogojev za opravljanje dejavnosti (na primer vpis v poklicni ali poslovni register, registracija dejavnosti, dovoljenje za izvajanje dejavnosti);
- zagotovljenost ustreznih strokovnih sposobnosti in izkušenj;
- zagotavljanje preglednosti podatkov o lastništvu medijev, državnem oglaševanju in razkritju nasprotja interesov.

(2) Osnovna merila, na podlagi katerih se presoja upravičenost do dodelitev finančne podpore iz prejšnjega člena, so:

- pomen izvedbe projekta ali programa za uresničevanje javnega interesa na področju medijev;
- kakovost in izvirnost projekta ali programa;
- strokovne reference izdajatelja in sodelujočih pri izvedbi projekta ali programa;
- doseg medija oziroma število uporabnikov medija ali učinkovitost doseganja ciljnih občinstev;
- ustreznost finančnega načrta za izvedbo projekta ali programa.

(3) Glede na značilnosti posamezne vrste finančne podpore iz prejšnjega člena se lahko pri presoji upravičenosti financiranja posameznega projekta ali programa upoštevajo tudi ta prednostna merila:

- spoštovanje profesionalnih in etičnih standardov novinarskega dela;
- spoštovanje načel novinarske in uredniške avtonomije;

- spoštovanje prepovedi spodbujanja nasilja ali sovraštva in ščuvanja k storitvi terorističnih kaznivih dejanj;
- spoštovanje zakonskih zahtev v zvezi s plačilom za delo, delovnim časom, počitki, opravljanjem dela na podlagi pogodb civilnega prava kljub obstoju elementov delovnega razmerja ali v zvezi z zaposlovanjem na črno;
- ohranjanje novinarskih delovnih mest za nedoločen čas;
- zagotavljanje rednega izobraževanja in usposabljanja novinarjev, programskih delavcev ali drugih ključnih poklicev v medijih;
- nepridobitnost medija, ki pomeni, da izdajatelj v skladu z ustanovitvenim aktom dobiček ali presežek prihodkov nad odhodki uporablja izključno za doseganje namenov ali ciljev na področju izdajanja medija in premoženja ne deli med svoje ustanovitelje, družbenike, člane ali druge osebe;
- status nevladne organizacije v javnem interesu na področju medijev;
- dostopnost programskih vsebin osebam z invalidnostmi v njim prilagojenih tehnikah, oblikah in jezikih;
- zagotavljanje visokih programskih deležev lastne produkcije, slovenskih avdiovizualnih del in slovenske glasbe.

(4) Prednostna merila iz prejšnjega odstavka prinašajo dodatno število točk za projekte in programe, ki ta merila izpolnjujejo. Pri presoji prednostnih meril iz tretje oziroma četrte alineje prejšnjega odstavka se upoštevajo pravnomočne sodbe oziroma odločbe.

(5) Vlada z uredbo podrobneje določi osnovne pogoje ter osnovna in prednostna merila iz tega člena ter podrobnejše pogoje in merila za dodeljevanje državnih pomoči. Uredba ne sme določati dodatnih osnovnih pogojev ter dodatnih osnovnih in prednostnih meril ter pogojev in meril za dodeljevanje državnih pomoči.

(6) Finančne podpore za namene iz prvega in tretjega odstavka prejšnjega člena ne morejo pridobiti:

- izdajatelji, ki so javni subjekti ali so subjekti pod prevladujočim vplivom javnih subjektov;
- izdajatelji, ki so politične stranke ali pa so te neposredni ali posredni lastnik ali ustanovitelj izdajatelja;
- izdajatelji, ki nimajo izpolnjenih pravnih, finančnih ali pogodbenih obveznosti do pristojnega ministrstva kot financerja in do posrednih proračunskih uporabnikov;
- izdajatelji, katerih odgovorni uredniki ali osebe, ki so jih nadomeščale, so bili v zadnjih dveh letih pravnomočno obsojeni za kaznivo dejanje javnega spodbujanja sovraštva, nasilja in nestrpnosti iz 297. člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 54/15, 6/16 – popr., 38/16, 27/17, 23/20, 91/20, 95/21, 186/21, 105/22 – ZZNŠPP, 16/23 in 107/24 – odl. US).

(7) Ne glede na prejšnji odstavek omejitev iz prve alineje prejšnjega odstavka ne velja za izdajatelje, ki imajo status programa posebnega pomena.

(8) Za zadnji dve leti iz četrte alineje šestega odstavka tega člena šteje obdobje dveh let neposredno pred objavo javnega poziva ali javnega razpisa iz prvega odstavka 15. člena tega zakona.

15. člen

(postopek dodelitve finančne podpore)

(1) O razdelitvi sredstev za namene iz 13. člena tega zakona odloča pristojno ministrstvo na predlog strokovne komisije in na podlagi izvedenega postopka javnega poziva ali javnega razpisa, po postopku, kot je določen v zakonu, ki ureja uresničevanje javnega interesa za kulturo.

(2) Člane strokovne komisije izmed strokovnjakov za področje medijev imenuje pristojno ministrstvo v skladu z zakonom, ki ureja uresničevanje javnega interesa za kulturo. Člani strokovne komisije ne morejo biti:

- funkcionarji, poslanci in člani vodstev ali izvršilnih organov političnih strank;
- delavci, zaposleni v državnih organih;
- delavci, ki imajo z izdajateljem ali oglaševalsko organizacijo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali drugo dolgotrajno sodelovanje na podlagi pogodb civilnega prava;
- osebe, ki imajo v lasti več kot en odstotek kapitala ali upravljavskih oziroma glasovalnih pravic v premoženju izdajatelja ali oglaševalski organizaciji;
- osebe, ki jim je bila v zadnjih dveh letih s pravnomočno odločbo izrečena globa zaradi kršitve prepovedi spodbujanja nasilja ali sovraštva in ščuvanja k storitvi terorističnih kaznivih dejanj iz 51. člena tega zakona.

(3) Prijavitelj, ki je dobil sredstva na javnem pozivu oziroma javnem razpisu in ni izpolnil pogojev, določenih v tem zakonu ali besedilu javnega poziva oziroma javnega razpisa, ali ni izvedel projekta ali programa, mora dodeljena sredstva vrniti.

16. člen

(finančna podpora za digitalni prehod tiskanih medijev)

(1) Finančna podpora za digitalni prehod tiskanih medijev iz prve alineje tretjega odstavka 13. člena tega zakona je lahko namenjena za:

- sofinanciranje izdajateljev za prehod obstoječih tiskanih medijev na digitalno izdajanje;
- sofinanciranje izdajateljev za produkcijo v tiskanih medijih, s katero se krijejo stroški plač novinarjev in drugi uredniški stroški, povezani z ustvarjanjem programskih vsebin;
- sofinanciranje izdajateljev za distribucijo tiskanih medijev, s katero se krijejo stroški, povezani z dostavo tiskanih medijev;
- sofinanciranje pravnih in fizičnih oseb za sklenitev digitalne naročnine.

(2) Do sredstev iz prve do tretje alineje prejšnjega odstavka so upravičeni izdajatelji nacionalnih in regionalnih splošnoinformativnih tiskanih medijev, ki poleg osnovnih pogojev iz prvega odstavka 14. člena tega zakona izpolnjujejo tudi naslednje posebne pogoje:

- so vpisani v razvid medijev že najmanj 12 mesecev pred oddajo vloge na javni poziv oziroma javni razpis;
- izhajajo najmanj 12-krat na leto;

- imajo minimalno naklado 1500 izvodov;
- izhajajo v slovenščini;
- so namenjeni splošni javnosti v Republiki Sloveniji;
- objavljajo večinski delež izvirnih programskih vsebin lastne produkcije, ki niso bile delno ali v celoti ustvarjene s sistemi generativne umetne inteligence, in s katerimi pokrivajo različne aktualne družbene, politične, gospodarske in kulturne teme;
- so pod enakimi pogoji dostopni širši javnosti in zagotavljajo dostopnost za osebe z invalidnostmi;
- imajo avtonomno uredniško politiko;
- imajo v uredništvu zaposlenih najmanj toliko oseb, da njihov skupni delovni čas ustreza vsaj petim zaposlenim za polni delovni čas, in sicer že najmanj 12 mesecev pred oddajo vloge na javni poziv oziroma javni razpis ter najmanj za celotno obdobje trajanja finančne podpore;
- ponujajo naročniški model že najmanj 12 mesecev pred oddajo vloge na javni poziv oziroma javni razpis.

(3) Do sredstev iz četrte alineje prvega odstavka tega člena so upravičene pravne in fizične osebe, ki so davčni rezidenti v Republiki Sloveniji in se odločijo za digitalno naročnino pri izdajatelju, ki izdaja medij najmanj eno leto pred objavo javnega razpisa ali poziva.

(4) Poleg medijev iz šestega odstavka 14. člena tega zakona do sredstev iz tega člena niso upravičeni:

- brezplačniki,
- občinska glasila,
- publikacije, namenjene posameznim poklicem, panogam ali političnim strankam.

(5) Vlada z uredbo iz petega odstavka 14. člena tega zakona podrobneje določi tudi posebne pogoje ter podrobnejše pogoje in merila za dodeljevanje finančne podpore iz tega člena. Uredba ne sme določati dodatnih posebnih pogojev ter dodatnih pogojev in meril za dodeljevanje finančne podpore.

17. člen

(finančna podpora za digitalne medije)

(1) Finančna podpora za digitalne medije iz druge alineje tretjega odstavka 13. člena tega zakona je namenjena sofinanciranju produkcije digitalnih medijev, s katero se krijejo stroški plač novinarjev in drugi stroški, povezani s produkcijo digitalnih medijev.

(2) Do sredstev iz prejšnjega odstavka so upravičeni izdajatelji digitalnih medijev, ki poleg osnovnih pogojev iz prvega odstavka 14. člena tega zakona izpolnjujejo tudi naslednje posebne pogoje:

- so vpisani v razvid medijev že najmanj 12 mesecev pred oddajo vloge na javni poziv oziroma javni razpis;
- izhajajo v slovenščini;

- imajo minimalni doseg 10.000 posameznih uporabnikov v zadnjih 12 mesecih;
- so namenjeni splošni javnosti v Republiki Sloveniji;
- objavljajo večinski delež izvirnih programskih vsebin lastne produkcije, ki niso bile delno ali v celoti ustvarjene s sistemi generativne umetne inteligence, in s katerimi pokrivajo različne aktualne družbene, politične, gospodarske in kulturne teme;
- so pod enakimi pogoji dostopni širši javnosti in zagotavljajo dostopnost za osebe z invalidnostmi;
- imajo avtonomno uredniško politiko;
- imajo v uredništvu zaposlenih najmanj toliko oseb, da njihov skupni delovni čas ustreza vsaj trem zaposlenim za polni delovni čas;
- delujejo izključno v digitalnem okolju, z izjemo občasnih izdaj tiskanih različic digitalnih edicij.

(3) Poleg medijev iz šestega odstavka 14. člena tega zakona do sredstev iz tega člena niso upravičeni:

- občinska glasila;
- digitalni mediji, namenjeni posameznim poklicem, panogam ali političnim strankam;
- spletna mesta tiskanih medijev ter radijskih in televizijskih programov.

(4) Vlada z uredbo iz petega odstavka 14. člena tega zakona podrobneje določi tudi posebne pogoje ter podrobnejše pogoje in merila za dodeljevanje finančne podpore iz tega člena. Uredba ne sme določati dodatnih posebnih pogojev ter dodatnih pogojev in meril za dodeljevanje finančne podpore.

20. člen

(razvid medijev)

(1) Pristojno ministrstvo kot uradno evidenco upravlja razvid medijev, v katerem obdeluje naslednje podatke:

- ime medija;
- dan začetka izdajanja oziroma delovanja medija;
- ime in priimek izdajatelja, stalno prebivališče in davčna številka, če je izdajatelj fizična oseba;
- firma izdajatelja, sedež, davčna številka in matična številka, če je izdajatelj pravna oseba;
- ime in priimek odgovorne osebe izdajatelja, če je izdajatelj fizična oseba, ali ime in priimek zakonitega zastopnika, če je izdajatelj pravna oseba;
- kontaktni podatki izdajatelja (telefonska številka, elektronski naslov);
- zvrst in časovni interval razširjanja medija;
- ime in priimek odgovornega urednika;

- sedež uredništva ali stalno prebivališče odgovornega urednika, če funkcijo uredništva opravlja odgovorni urednik sam;
- prevladujoče zvrsti programskih vsebin, ki jih medij zagotavlja oziroma razširja;
- način in območje razširjanja programskih vsebin;
- jezik razširjanja programskih vsebin;
- vire in način financiranja medija;
- znesek sredstev, ki jih je izdajatelj prejel od javnih subjektov ali subjektov pod prevladujočim vplivom javnih subjektov, z navedbo financerja, namena prejetja sredstev in pravne podlage za prejetje oziroma izplačilo sredstev;
- skupni letni znesek sredstev, ki jih je izdajatelj prejel iz naslova državnega oglaševanja, in skupni letni znesek prihodkov iz oglaševanja, ki jih je izdajatelj prejel od javnih subjektov iz tretjih držav ali subjektov pod prevladujočim vplivom javnih subjektov iz tretjih držav;
- ime in priimek vseh neposrednih ali posrednih lastnikov izdajatelja, če so ti lastniki fizične osebe, ali firma, sedež, davčna številka in matična številka vseh neposrednih ali posrednih lastnikov izdajatelja, če so ti lastniki pravne osebe, z navedbo lastniških deležev oziroma deležev upravljaljskih ali glasovalnih pravic v kapitalu oziroma premoženju izdajatelja, ki jim omogočajo vplivanje na poslovanje in strateško odločanje izdajatelja, kar vključuje neposredno ali posredno lastništvo države oziroma javnih subjektov ali subjektov pod prevladujočim vplivom javnih subjektov;
- ime in priimek dejanskega lastnika izdajatelja, če je dejanski lastnik fizična oseba, ali firma, sedež, davčna številka in matična številka, če je dejanski lastnik pravna oseba;
- spremembe podatkov iz tega odstavka in dan prenehanja izdajanja oziroma delovanja medija.

(2) Pristojno ministrstvo obdeluje podatke iz prejšnjega odstavka z namenom izvajanja nadzora nad določbami tega zakona ter za zagotavljanje preglednosti delovanja, upravljanja, lastništva in financiranja medijev, s čimer se zagotavljajo ti cilji:

- uporabniki medijev lahko prepoznajo in razumejo morebitna nasprotja interesov;
- zagotovitev učinkovitega orodja za odvrčanje od poseganja v uredniško neodvisnost in s tem v omejevanje tovrstnih tveganj;
- prispevanje k odprtemu in pravičnemu tržnemu okolju ter povečanje odgovornosti medijev do uporabnikov medijev.

(3) Izdajatelj najpozneje v 30 dneh po začetku izdajanja oziroma delovanja medija oziroma od nastanka spremembe oziroma prenehanja delovanja pošlje pristojnemu ministrstvu podatke iz prvega odstavka tega člena z izpolnitvijo spletnega obrazca, dostopnega na spletni strani pristojnega ministrstva.

(4) Evidenca iz prvega odstavka tega člena je javno dostopna na spletni strani pristojnega ministrstva, razen podatkov o davčni številki in stalnem prebivališču fizičnih oseb.

(5) Pristojno ministrstvo zbira in obdeluje podatke iz prvega odstavka tega člena, dokler izdajatelj izvaja dejavnost razširjanja programskih vsebin oziroma do prenehanja delovanja medija. Po tem se podatki hranijo trajno, vendar niso več javno dostopni na spletni strani pristojnega ministrstva, ampak lahko do njih dostopa le tisti, ki izkaže pravni ali raziskovalni interes.

(6) Podatki iz tretje do vključno pete alineje prvega odstavka tega člena in od štirinajste do vključno sedemnajste alineje prvega odstavka tega člena se v razvidu medijev samodejno osvežujejo z zajemanjem podatkov iz podatkovnih zbirk teh organov oziroma subjektov:

- AJPES;
- Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: AKOS);
- ministrstva, pristojnega za finance;
- Uprave Republike Slovenije za javna plačila.

(7) V razvid medijev se ne vpisujejo:

- vplivneži;
- bilteni, katalogi in drugi nosilci objavljanja informacij, ki so namenjeni izključno oglaševanju, poslovnemu komuniciranju, izobraževalnemu procesu ali notranjemu delu pravnih oseb in drugih organizacij;
- Uradni list Republike Slovenije in druge uradne objave, ki jih določajo predpisi;
- spletne strani državnih organov, samoupravnih lokalnih skupnosti, javnih agencij, javnih zavodov, javnih skladov, javnih podjetij, nosilcev javnih pooblastil, izvajalcev javnih služb in drugih pravnih oseb javnega prava;
- šolska glasila;
- plakati, letaki, prospekti in transparenti.

24. člen

(pristojnost in financiranje AVK)

(1) Za oceno koncentracij na medijskem trgu (v nadaljnjem besedilu: medijska koncentracija) po tem zakonu in v skladu z 22. členom Uredbe (EU) 2024/1083 je pristojna Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence (v nadaljnjem besedilu: AVK).

(2) Pojmi, določeni v 3. členu Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij (Uredba ES o združitvah) (UL L št. 24, z dne 29. 1. 2004) (v nadaljnjem besedilu: Uredba 139/2004), in s tem členom neposredno povezani pojmi iz Uredbe 139/2004, ki se uporabljajo v postopku presoje medijske koncentracije, nadzora medijske koncentracije ali prekrškovnem postopku po tem zakonu, se uporabljajo v pomenu, določenim z Uredbo 139/2004.

(3) Postopek ocene medijske koncentracije po tem zakonu je ločen in samostojen od drugih postopkov za presojo koncentracije po zakonu, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence.

(4) Sredstva za izvajanje nalog AVK iz tega poglavja se zagotovijo iz državnega proračuna. Sredstva se zagotavljajo v obsegu, ki omogoča izvajanje nalog in pristojnosti AVK.

100. člen

(hujši prekrški)

(1) Z globo od 2.000 do 20.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

1. krši zaščito vira informacij iz prvega odstavka 6. člena tega zakona;
2. v nasprotju z drugim odstavkom 6. člena tega zakona namesti vdorno programsko opremo za nadzor;
3. ne razkrije vsakega dejanskega ali možnega nasprotja interesov ali tega ne objavi v skladu s 23. členom tega zakona;
4. v mediju spodbuja nasilje ali sovraštvo do skupine oseb ali člana take skupine na podlagi spola, rase, barve kože, etničnega ali socialnega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, pripadnosti narodnostni manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti, starosti, spolne usmerjenosti ali državljanstva (prva alineja prvega odstavka 51. člena);
5. v mediju prizadene telesni, duševni ali moralni razvoj otrok ali če programske vsebine, ki bi lahko resno škodovala njihovem telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju, v mediju niso ponujene tako, da otroci do njih v normalnih razmerah ne morejo dostopati (drugi odstavek 52. člena);
6. otroke v mediju izpostavi samovoljnemu ali nezakonitemu vmešavanju v njihovo zasebno življenje, družino ali dom ali nezakonitim napadom zoper njihovo čast in ugled ali če pri zbiranju informacij, poročanju in objavi fotografij ter pri prenašanju izjav o otrocih ne pokaže posebne obzirnosti oziroma če pri tem škoduje otrokovim koristim (tretji odstavek 52. člena);
7. kot izdajatelj v svojem mediju na zahtevo državnih organov, javnih podjetij ali javnih zavodov brez odlašanja brezplačno ne objavi nujnega sporočila v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države (prvi odstavek 54. člena) ali če v primeru dalj časa trajajoče nevarnosti oziroma ogroženosti nujnega sporočila ne objavi večkrat, dokler nevarnost oziroma ogroženost ne preneha (drugi odstavek 54. člena);
8. oglaševanje zavaja glede svoje narave ali oglasi niso jasno prepoznavni kot taki oziroma se ne razločujejo od uredniško oblikovanih programskih vsebin (prvi odstavek 55. člena);
9. oglasi niso označeni z navedbo, da gre za oglase, ali če druge vrste plačanih objav niso označene kot »plačana objava« ali ne vsebujejo podatka o naročniku objave (drugi odstavek 55. člena);
10. v mediju prikrito oglašuje tako, da pri bralcu, poslušalcu ali gledalcu vzbuja vtis, da gre pri objavljenem oglasu ali drugi plačani objavi za uredniško oblikovano programsko vsebino oziroma novinarski prispevek (prvi odstavek 56. člena);
11. pri oglaševanju uporablja tehnične postopke, ki bralcem, poslušalcem oziroma gledalcem ne omogočajo zavestnega zaznavanja oglasov (tretji odstavek 56. člena);
12. z oglasi prizadene spoštovanje človekovega dostojanstva ali spodbuja nasilje ali sovraštvo do skupine oseb ali člana take skupine na podlagi spola, rase, barve kože, etničnega ali socialnega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, pripadnosti narodnostni manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti, starosti, spolne usmerjenosti ali državljanstva ali spodbuja vedenja ali dejanja, ki škodujejo zdravju ali varnosti ljudi, zaščiti okolja ali varstvu kulturne dediščine, ali žali verska ali politična prepričanja ali škodi interesom uporabnikov oziroma potrošnikov ali trži s predpisi neskladne izdelke, ki niso zdravila, a se predstavljajo z lastnostmi za zdravljenje in preprečevanje bolezni (četrti odstavek 56. člena zakona);

13. izvaja oglaševanje, sponzoriranje, radijsko ali televizijsko prodajo ali promocijsko umeščanje izdelkov v medijih v primerih iz 57. člena tega zakona;

14. oglasi, katerih pretežno ciljno občinstvo so otroci, ali v katerih nastopajo otroci, vsebujejo prizore nasilja, pornografije ali druge vsebine, ki bi lahko škodovale njihovemu zdravju ali duševnemu ali telesnemu razvoju ali kako drugače negativno vplivale na dovzetnost otrok (prvi odstavek 58. člena);

15. z oglasi spodbuja otroke k nakupu proizvodov ali storitev z izkoriščanjem njihove neizkušenosti in lahkovernosti ali spodbuja otroke, da bi prepričevali starše ali koga drugega v nakup proizvodov ali storitev, ali izkorišča posebno zaupanje otrok v starše, učitelje ali druge osebe ali prikazuje otroke v nevarnih situacijah (drugi odstavek 58. člena);

16. kot naročnik oglasa vpliva na programsko zasnovo ali uredniško neodvisnost medija (prvi odstavek 59. člena);

17. sponzorirana programska vsebina ni jasno označena kot takšna z navedbo sponzorjevega imena ali njegovega znaka (prvi odstavek 60. člena);

18. so poročila ali druge aktualne informativne programske vsebine sponzorirane (četrti odstavek 60. člena);

19. kot javni subjekt ali subjekt pod prevladujočim vplivom javnih subjektov izvede dodelitev sredstev ali drugih prispevkov izdajateljem ali ponudnikom spletnih platform za državno oglaševanje ali javna naročila blaga in storitev v nasprotju z drugim odstavkom 64. člena tega zakona;

20. kot javni subjekt ali subjekt pod prevladujočim vplivom javnih subjektov najpozneje do konca marca tekočega leta ne pripravi in javno objavi pregleda izvedenih oglaševalskih kampanj za prejšnje leto v skladu s tretjim odstavkom 64. člena tega zakona;

21. kot Radiotelevizija Slovenija, Slovenska tiskovna agencija ali medij, ki ga izdaja javni subjekt ali subjekt pod prevladujočim vplivom javnih subjektov, politično ali versko oglašuje (prvi odstavek 65. člena);

22. se programska vsebina, ki je bila delno ali v celoti ustvarjena s sistemi generativne umetne inteligence, povsem jasno ne prepozna ali se posebej ne loči od drugih programskih vsebin medija (prvi odstavek 66. člena);

23. programska vsebina, ki je bila delno ali v celoti ustvarjena s sistemi generativne umetne inteligence, ni označena z jasnimi in sistematiziranimi oznakami, in sicer na začetku in koncu programske vsebine (drugi odstavek 66. člena);

24. kot izdajatelj uporabnikov ne seznani, na kakšen način uporablja sisteme umetne inteligence (tretji odstavek 66. člena);

25. informacije ali oznake o uporabi sistemov umetne inteligence niso v slovenščini oziroma jeziku, ki je uporabnikom na območju Republike Slovenije zlahka razumljiv, ali če medij poleg besednega jezika pri označevanju vsebin ne uporablja splošno razumljivih simbolov in slik ter digitalnih kod, ki omogočajo strojno branje (četrti odstavek 66. člena).

(2) Z globo od 1.000 do 5.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 250 do 1.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba v državnem organu ali odgovorna oseba samoupravne lokalne skupnosti.

(4) Z globo od 100 do 500 eurov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena posameznik.

V. PREDLOG ZA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA PO NUJNEM ALI SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlog zakona se ne obravnava po nujnem oziroma skrajšanem postopku

VI. PRILOGE

Priloge niso priložene.

Podatki o izvedbi notranjih postopkov pred odločitvijo na seji vlade

ZADEVA: **Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih**
EVA: 2026-3340-0018

1. Predlagatelj zahteva:

a)	obravnavo neusklajenega gradiva,	NE
b)	nujnost obravnave,	NE
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti,	NE
č)	skrajšanje poslovniških rokov.	NE

2. Objava na svetovnem spletu

Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu.

3. Lektura gradiva

Gradivo je lektorirano.

4. Predstavitev medresorskega usklajevanja

Ni podatka.